GENEL-İŞ

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

emek

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

İŞKOLLARI YÖNETMELİĞİNİ DEĞİŞTİRMEK İSTEYEN CEPHE HÜKÜMETİYLE TAM BİR SUÇ ORTAKLIĞI

SERMAYE YANLISI VE İŞVERENLE İŞBİRLİKÇİLİK

İŞÇİ SINIFININ EKONOMİK SOSYAL VE SİYASAL HAKLARINA İHANET

TÜRK-İŞ

GENEL-İŞ ÇAĞDAŞ VE ÖZGÜR SENDİKACILIK

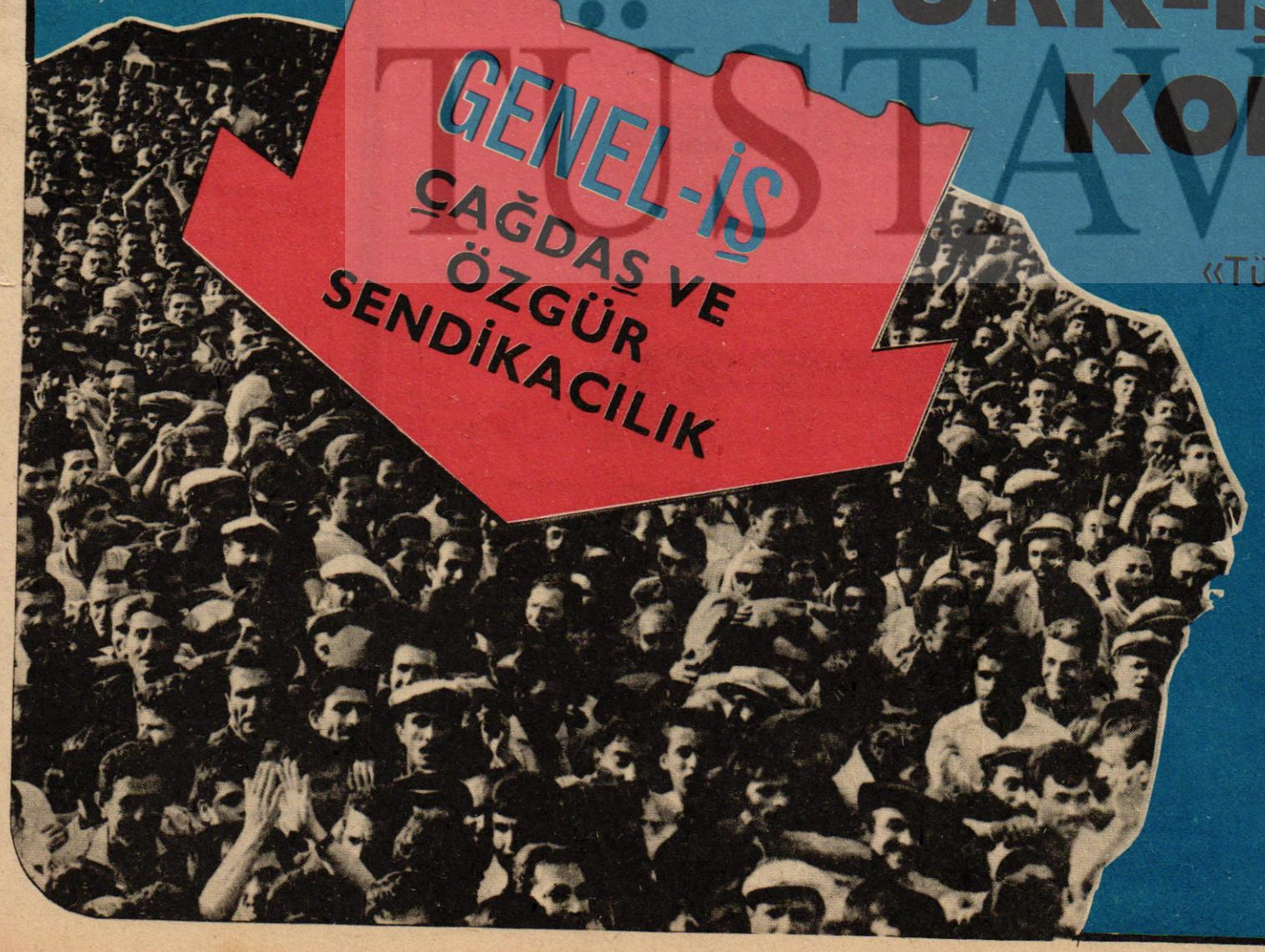

TÜRK-İŞ'TEN KOPTUK

A. BAŞTÜRK: «Türk-İş Yöneticileri GENEL-İŞ'in devrimci ve demokratik sol niteliği içinde başarıyla sürdürdüğü çabalara suikast tertiplemenin küçüklüğüne düşmüştür.»

15 günün takvimi

10 HAZİRAN 1975 SALI

- İşçi kıdem tazminatı tasarısını komisyon kabul etti, kesintiler fonda toplanacak. CHP'lilerin karşı çıktıkları fon'un gerçekleşmesi için ayrı bir yasa çıkarılacak. Ödemeye esas alınacak işçi kıdem tazminatının tavanı 9 bin lira olarak saptandı.
- ODTÜ öğrencileri, Rektörlüğün istekleri kabul etmemesi halinde boykotu sürdürme kararı aldı.
- Seyitömer termik santralında çalışan işçilerin dolap ve çekmecelerinde arama yapıldı.

11 HAZİRAN 1975 ÇARŞAMBA

- Devletbaşkanı Korutürk'ün İran gezisi sırasında, Vekaleti elinde bulunduran Arıburun, MSP ve MHP'lilerin devletin üst kademelerine atadı.
- Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen kıyımından sonra muhasebeci ve hademeler de değiştirilmeye başlandı.
- Nihat Erim, Türk Hukuk Kurumu üyeliğinden çıkarıldı.
- CHP'li gençler "MC Radyo-Televizyonu" maketini yaktılar
- Öğretmenler Yardımlaşma Sandığı kurulması hakkındaki tasarı, Cepheci partilerin oyları ile düşürüldü.

12 HAZİRAN 1975 PERŞEMBE

- İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin, "Kıdem tazminatı tasarısı, hür teşebbüsü yok etmek amacıyla hazırlandı."
- Ecevit: "Toprak reformu İslamın gereğidir, Anayasa buyruğudur" dedi.
- Hindistan Başbakanı Bayan Gandi'nin milletvekilliği iptal edildi.
- Batı Almanya'nın yabancı işçiler konusunda yeni kısıtlayıcı önlemler almayacağı bildirildi.
- Çağlayangil: "Ambargo sürdükçe Kıbrıs'da çözüm olmaz"dedi.

13 HAZİRAN 1975 CUMA

- Sıkıyönetim, Ecevit'in Kırıkkale'de yapacağı açık hava konuşmasını yasakladı.
- Atama ve nakiller hızla sürüyor; Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürü de görevden alındı.
- İçişleri Bakanı askerliklerini yapmamış komandolar ve din görevlilerini polis kadrosuna alıyor.
- Memurlukları sırasında öğrenim görenlerin intibak işlemleri itirazlar üzerine Maliye Bakanlığınca durduruldu.

14 HAZİRAN 1975 CUMARTESİ

- CHP: "Hükümet dış politikada kendi içinde anlaştıktan sonra muhalefetten destek arasın."
- Ecevit: "Hükümet 11 ay önce ilan edilen Sıkıyönetimi kötüye kullanıyor" dedi.
- Danıştay, üç yılda 314 öğretmenin nakilleri konusunda iptal kararı verdi.
- Karadeniz'deki ABD üslerinin kapatılacağı bildirildi.
- Din Görevlileri Genel Kurulu, MSP'liler ile AP'lilerin gövde gösterisine sahne oldu.

15 HAZİRAN 1975 PAZAR

- AP-CGP ve MHP'nin birleşmesi için başlatılan çabalar yoğunlaştı.
- DİSK Genel Başkanı Türkler: "CHP ve Ecevit'in en büyük desteği biz olacağız" dedi.
- CHP Çanakkale Milletvekili Hasan Sever: "Karpuzcudan, Boncukçuya kadar çeşitli kişilere demir ithal izni verildi" dedi.
- İsrail köyünü basan 4 gerilla öldürüldü. İsrail uçakları misilleme olarak Lübnan'ı bombaladı.
- Müezzinler, Din Görevlileri Kongresinde müftü ve imamları eleştirdi.

16 HAZİRAN 1975 PAZARTESİ

- Tıp Enstitüsünün raporuna göre Başbakan Demirel'i yumruklayan Vural Önsel'in akli dengesi yerinde.
- Yan ödemelerini alamayan Hacettepe personeli direnişe geçti.
- İşçi emekli aylıklarının arttırılmasına ilişkin yasa Senato'da da kabul edilerek
- MSP Gençlik Kolları Başkanı Güzelsoy DPT'de uzman yardımcısı olarak çalışıyor.
- Sorunlarının çözümlenmediğini bildiren ODTÜ öğrencileri yeniden boykota başladılar.

17 HAZİRAN 1975 SALI

- Ecevit, hükümeti ABD'ye karşı kararsızlık ve sorunları hafife almakla suçladı.
- Meclis'te sert tartışmalar oldu; Uğur, Asiltürk'e "Cumhuriyeti belaya götürüyorsunuz" dedi.
- Askeri çevreler ve Dışişleri yetkililerinin zaman geçirmeden üslerin kapatılması isteğini hükümet kabul etmedi.
- DP'li Ölçmen: "Dışişleri Bakanı haysiyet kırıcı bir tavizin sözcüsü olmamalıydı" dedi.
- Ambargo için 17 Temmuza dek yeni bir süre tanındı.

18 HAZİRAN 1975 ÇARŞAMBA

- Üç polis örgütü mesleğe alınacaklar için İçişleri Bakanlığının uyguladığı yeni koşullara karşı çıktı. "Parti militanları polis yapılmamalı"
- Cumhurbaşkanı ile görüşen Ecevit: "Korutürk bana, iç ve dış konulardaki kaygılarını söyledi" dedi.
- İsmail Cem: "Hukuken yetkisiz olanlar TRT'yi işgale devam ediyorlar" dedi.
- Kadınların 20 yılda emekli olmalarını Plan Komisyonu kabul etti.
- Çağlayangil, "Türkiye ile ABD arasında artık ikili anlaşma kalmadı" dedi.

19 HAZİRAN 975 PERŞEMBE

- Korutürk'le görüşen Bozbeyli: "Hükümetin aldığı tedbir tam bir tedbirsizlik" dedi.
- ABD, Yunanistan'a askeri yardıma başladı.
- Sebze-Meyva fiyatını suni olarak yükselten 23 kişi gözaltına alındı.
- MSP'lilerin kutsal değerlere hakaretin cezasını arttıran önerisini komisyon reddetti.
- İmar ve İskan Bakanı Ok, İstanbul belediyesinde bazı personelin nakil işlemlerini engelledi.

20 HAZİRAN 1975 CUMA

- Demirel: "Amerikan hükümeti kongrenin aldığı ambargo kararının kaldırılması için ciddi gayret içindedir" dedi.
- Erzurum'da komandolar tiyatro basmaya kalktı. Çıkan çatışmada yaralananlar oldu.
- Komandoların bıçakla saldırısa uğrayan ODTÜ öğrencilerinden üçü yaralandı.
- Erbakan, Trabzon'da İmam Hatip mezunlarının Harp Okullarına gireceklerini söyledi.
- Komandolar devrimci yayınları okuyan bir genci yüzünden bıçakla yaraladılar.

21 HAZİRAN 1975 CUMARTESİ

- CHP toplantısı taşlı sopalı saldırganlar tarafından basıldı. Sağcılar Gerede'de Ecevit'e saldırdı. Ecevit: "Hiçbir saldırganın bulunacağını sanmam, çünkü caniler, katiller hükümette" dedi.
- İsvan: "İmar Bakanlığı bazı kişilere haksız kazanç sağlıyor"
- Demirel: "Hükümetin en önemli görevi Türkiye'de huzur ve sükunu sağlamaktır" dedi.
- Yurt dışındaki işçilerin askerliklerinin 29 yaşına dek ertelenceği açıklandı.

22 HAZİRAN 1975 PAZAR

- Gerede'deki saldırı olayı ile ilgili olarak 13 kişi gözaltına alındı.
- İçişleri, Ulaştırma ve Adalet Bakanlıklarının bağımsızlara verilmesi istendi.
- Ecevit "MC, iktidar uğruna iç savaşı bile göze aldı" dedi.
- CHP ile Libya'nın iktidar partisi "Arap Sosyalist Birliği" arasında resmi ilişki kuruldu.

23 HAZİRAN 1975 PAZARTESİ

- Türkeş'in Güneydoğu gezisi kanlı olaylarla başladı, biri asker iki kişi öldü, 46 yaralı var. Diyarbakır'da polis halka ateş açtı.
- AP'li Çakmak "Ecevit'i protesto edenler arasında MSP'liler vardı" dedi.
- TÖB-DER Genel Kurulunda faşizan baskılara karşı güçbirliği önerildi.

24 HAZİRAN 1975 SALI

- Türkeş'in Diyarbakır ilinde sıkıyönetim ilan edilmesi yolundaki istemi Bakanlar Kurulunda reddedildi.
- Bülent Ecevit: "Ya hükümet olsunlar ya çekilsinler" dedi.
- Ankara'da polis öğrencilerle çatıştı, iki toplum polisi ile iki öğrenci yaralandı. 150 kişi gözaltında.

GENEL-İŞ EMEK'İ OKU OKUT

TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

GENEL -İŞ Sendikası adına sahibi Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın Müdürü Ertan ANDAŞ

★☆★

Bu sayıdan sorumlu Yazıişleri Müdürü Erol SARAÇOĞLU

★☆★

GENEL -İŞ EMEK'in bu sayısı GENEL-İŞ Basın Bürosunda hazırlanmış Dizgi ve filmler Hitit Ajans'ta Baskı Doğuş Matbaasında yapılmıştır.

★☆★

FOTOĞRAFLAR GENEL-İŞ EMEK

GENEL-İŞ EMEK Basın Ahlak Yasasına uyar

İDAREHANE
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 17 54 59-17 52 67
YENİŞEHİR
ANKARA

★☆★

YIL: 9 - SAYI: 245
FİYATI 50 KURUŞ
BASILDIĞI TARİH
15 HAZİRAN 1975

GENEL-İŞ EMEK'in bu sayısı 20 bin adet basılmıştır.

GENEL - İŞ EMEK

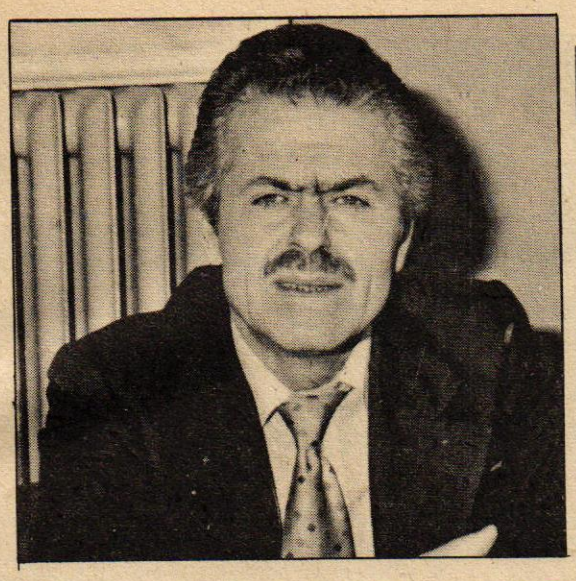

BAŞTÜRK ve 44 ARKADAŞI ADİL BİR VERGİ DÜZENİ İÇİN YASA ÖNERİSİ VERDİLER

Öneri yasalaşırsa dar gelirlilerden vergi kesilmeyecek

SENDİKAMIZ GENEL BAŞKANI VE CHP İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ABDULLAH BAŞTÜRK İLE 44 ARKADAŞI 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BAZI MADDELERİNE FIKRALAR EKLENMESİNE VE BAZI MADDELERİNİN YENİDEN DÜZENLENMESİ HAKKINDA MECLİS BAŞKANLIĞINA BİR KANUN TEKLİFİ VERMİŞLERDİR.

Genel Başkanımız Abdullah Baştürk ve 44 arkadaşının imzasını taşıyan kanun teklifi işçilerden, devlet personelinden, genel, katma ve özel idarelerle belediyeler bütçelerinden ücret alanlardan asgari ücret sınırı içinde kalan bölümden gelir vergisi kesilmemesini amaçlamaktadır.

Millet Meclisi Başkanlığına verilen Yasa teklifinde, "Gelirleri sabit olan dar gelirlilerden, özellikle ücretlilerden halen alınmakta olan gelir vergisinin daha adil bir düzene kavuşturulması sonucu bütçe gelirlerinde bir azalma olmaması için vergi kaynaklarının daha iyi değerlendirilmesi gerekir. Bu cümleden olarak ülkemizde tarımla uğraşanların milli gelir içinde önemli yer tutan kazançlarının vergilendirilmesi süratle halli gereken bir sorundur. Ülkemizde sadece emeği ile geçinen dar gelirli işçi ve memur kesimi Anayasamızın kamu giderlerine katılma emrini yerine getirirken, tarım sektörün de her yıl milyonlar kazananların yüzde 99,5'nun vergiden muaf tutulması adil olmayan bir vergi düzeninin sonucudur. "denilmekte ve şöyle devam, edilmektedir:

"Bu adaletsizliğin giderilmesi ve Anayasamızın buyurucu hükmünün yerine getirilebilmesi için;

a- Küçük çiftçi muaflığı hudutlarının daraltılması,

b- Götürü gider usulünün yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Büyük toprak sahipleri veya zirai teşebbüs sahipleri kazançlarından hiç vergi ödemezlerken, yanlarında işçi veya memur olarak çalışanlar her ay ücretlerinden devlete vergi ödemektedirler. Bu örnek dahi tarımsal kazancın vergi dışı bırakılmasındaki adaletsizliği ortaya koymaktadır."

Yasa teklifinin gerekçesinden sonra da getirilmek istenen yeni vergi düzeni için şunlar yer almaktadır:

● İşçilerden, devlet personelinden, genel, katma ve özel idarelerle belediyeler bütçelerinden ücret alanlardan asgari ücret sınırı içinde kalan bölümden gelir vergisi kesilmeyecektir.

● Ücretlerde asgari ücretten sonraki iki bin liradan yüzde beş, ikinci bin liradan yüzde on, üçüncü bin liradan yüzde onbeş... Dokuzuncudan ise yüzde 50 oranında gelir vergisi kesilecektir.

● Ücretli ve aylıklıların, asgari ücret dışındaki ücretlerinden çocuk başına yüz lirası da vergi dışında kalacaktır...

● En az geçim indirimi hizmet erbabına uygulanmayacaktır.

Biraz daha açıklamak gerekirse 1200 lira aylık brüt ücreti olan bir hizmetli, bir işçi, bir memur, devlete tek kuruş gelir vergisi ödemeyecektir.

Baştürk ve arkadaşları, "asgari ücret adı üstünde, zaten bir insanın geçimi için en az ücret demektir, dolayısıyla bundan vergi alınması, yasayla çalışanı açlığa tutsak etmek anlamına gelir" demektedirler.

Bu yasa değişikliği MC hükümetinin engellemesine ve savsaklamasına uğramaz da gerçekleşirse, aylık ücreti 2100 lira olan bir işçi ya da memur evli ise 45, evli bir çocuklu ise 40, beş çocuklu ise 20 lira gelir vergisi ödeyecektir. 4500 lira brüt ücretli biri ise, çocuksuzsa ayda 360, üç çocuklu ise 300 lira gelir vergisi ödeyecektir. 9300 lira brüt ücretin aylık vergisi ise 1850 lira olacaktır.

Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve arkadaşları gerekçelerinde, adil sayılabilecek bir vergi düzeninin koşullarını da şöyle sıralamakta ve önerdikleri değişikliklerle bunu sağlamayı istediklerini belirtmektedirler.

Gelir arttıkça ödenen vergi de artmalıdır.

Vergi yükümlüsü kendisini ve geçindirmek zorunda olduğu kişilerin en az geçim koşullarını karşılayacak miktar, tüm gelirinden düşüldükten sonra arta kalan gelirden vergi hesaplanmalıdır.

Devlet gelirleri içinde önemli bir yer tutan vasıtalı vergilerin neden olduğu eşitsizlik, vasıtasız vergilerle, giderilmelidir. Vasıtalı vergilerdeki, adaletsizliğe, tarım, ticaret ve sanayi dallarında yeterince vergi alınmamasına ve vergi kaçakçılığına da dikkat çekilmekte, bu konularda da gerekli düzeltme ve değişikliklerin yapılması istenmektedir.

Yorum

GENEL-İŞ'İN TARİHİ KARARI...

Sınıflı toplumlarda çıkar çekişmelerinin ve farklılıkların ortaya çıkardığı bir durum göze çarpar. İşçi sınıfı kendi çıkarlarını ve insanca bir yaşam sürdürme olanaklarını ararken, sermaye sınıfı da kendi çıkarlarını savunur ve üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olmak ister.

Bu durum, ülkemizde yıllar yılıdır böyle sürüp gelmiştir. Egemen güçler üretim araçlarının sahipleridir ve hep böyle kalmak isterler. Çalıştırdıkları işçilere rahat bir yaşam sürdürebilmelerini sağlayacak ücreti ödemezler. Bu, kapitalizmin işçi sınıfının düşünmesini, rahata alışmasını engellemek için uyguladığı bir sistemdir. Kapitalizmin, işçi sınıfını kendilerine tutsak kılmak için elinden geleni ardına komazken, giderek uyanan işçi sınıfı örgütlenmeyi, kendi içinde bütünleşmeyi gerekli görmüş, sonunda da işçi sendikaları kurulmuştur. Sermaye sınıfının karşısına daha bir güçlü çıkmanın yolları araştırılmış ve iş kollarında kurulan sendikaların birleştiği bir de üst kuruluşun gerekliliği anlaşılmıştır. İş kollarında milli tip ve federasyon tipi olarak kurulan işçi sendikaları birleşerek Türk-İş'i oluşturmuşlardır. Türk-İş, ülkemizdeki işçi sınıfımızın en güçlü temsilcisi olmuştur. Ancak, Türk-İş'in başında bulunan yöneticiler giderek kapitalizmin savunucusu durumuna gelirken, asıl amaçları olan işçi sınıfının haklarını savunmaktan kopmuşlardır. Türk-İş yöneticilerinin bu çarpık düzenine karşı çıkan gerçek işçi sendikaları ve o sendikaların yöneticileri, işçi sınıfımıza karşı girişilen ihanet çemberinden kurtulmayı, bir kısmı da bu çemberi kırmayı amaçlamışlardır.

Böylece Türk-İş, başta bulunan yeteneksiz ve de kapitalden yana olduğu artık iyice belli olan yöneticileri yüzünden parçalanmaya başlamıştır. Türk-İş içindeki çekişmeler giderek yoğunlaşmış ve başta GENEL-İŞ olmak üzere bir kısım gerçek işçi sendikaları ve bu sendikaların yöneticileri, Türk İş'in yöneticilerini asıl görevleri olan işçi sınıfımızın yanına, onların sorunlarıyla uğraşıya çağırmışlardır. Ne acıdır ki, bu uyarı ve çağrılar karşısında Türk-İş yöneticileri tınmamış ve kapıldıkları ihanet zincirinden koparak, işçinin yanında yerlerini alamamışlardır. Giderek bilinçlenen işçilerin tepkisi gözle görülmeye başlamış ama, Türk-İş'in yöneticilerini doğru yola getirmeye yetmemiştir.

Türk-İş yöneticileri tabandan ve işçi sorunlarından öylesine uzaklaşmış öylesine kopmuşlardır ki, sermaye sınıfının, işçi sınıfını güçsüz kılmak için uyguladığı sistemlerden birisi ve en etkilisi olan sarı sendikaları kanatları arasına almaya kadar varmıştır bu kopukluk.

Türkiye'nin en güçlü işçi sendikası olan GENEL-İŞ'in çağdaş ve devrimci sendikal anlayışı karşısında uykusu kaçan patronlar, ikinci kuruluş olan sarı sendikaları devreye sokarak GENEL-İŞ'in gücünü azaltmayı ve parçalamayı hedef almışlardır. Sermaye sınıfının bu oyununa karşı çıkması gereken Türk-İş yöneticileri, aksi bir davranışla sermayenin yanında yer alarak, GENEL-İŞ'i parçalamak amacıyla kurulan sarı sendikalarla kucaklaşmış ve bu tutumuyla, hem sermaye sınıfının ekmeğine yağ sürmüş, hem de işçi sınıfına karşı sürdürdüğü ihanetin en büyük ve de en açık örneğini vermiştir. Türk-İş yöneticileri böylesine adi bir durum alırken, kendi ekmeklerine de yağ sürmeyi düşünmüşlerdir.. Ötedenberi GENEL-İŞ'in haklı ve yerinde uyarı ve de çağrılarıyla karşılaşan Türk-İş yöneticileri GENEL-İŞ'in parçalanmasına göz yumacak, hatta buna yardımcı olacak ve işçi sınıfımızın üstüne kurdukları saltanatlarını sürdüreceklerdir.. Düşündükleri ve gerçekleştirmek istedikleri buydu!..

Ne var ki, Türk-İş'in başında bulunan ihanet cuntası büyük bir gerçeği göremeyecek kadar körleşmişlerdi. Öylesine bir saltanat kurmuşlardı ki, bunu ellerinden kaçırmamak için her türlü düzene girmekte ve bu düzenbazlık gözlerini karartmaktaydı. İşte bu nedenledir ki, gerçekleri göremiyorlardı... 100 bin üyeli GENEL-İŞ'i, başındaki gerçek işçi liderini, tabanındaki

Devamı Sayfa 15'te

Genel-İş emek

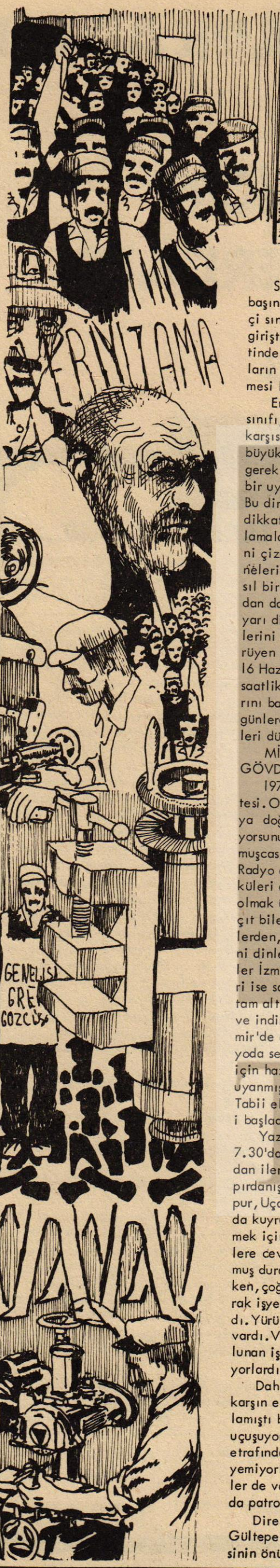

İZMİR UYARI DİRE GÖRÜ



Sermaye sınıfı ve onun arzusu ile iş başında bulunan hükümet çevrelerinin, işçi sınıfına, köylüye, tüm emekçilere karşı giriştiği yoğun baskı ve sindirme hareketinden sonra, kıdem tazminatının patronların isteğine uygun bir biçimde düzenlenmesi bardağı taşıran son damla olmuştur.

Emekçi yığınların öncüsü olan işçi sınıfı, bütün bu baskı ve sindirme olayları karşısında daha fazla susmanın, çok daha büyük zararlar getireceğini bildiği için gerek hükümete, gerekse patronlara karşı bir uyarı direnişi yapmayı kararlaştırmıştır Bu direniş ile sermaye sınıfı ve hükümetin dikkati çekilmiş, akıllarını başlarına toplamaları önerilmiştir. Bir toplumun kaderini çizen en etkili sınıf olan işçi sınıfının neleri yapabileceğini, yeri geldiğinde nasıl birleşebileceğini göstermek bakımından da, büyük bir başarı kaydedilmiştir uyarı direnişinde.. Şişen göbeklerinden önlerini göremeyen ve başları havalarda yürüyen patronlar ve onların işbirlikçileri, 16 Haziran 1975 günü İzmir'de yapılan 8 saatlik uyarı direnişinden sonra da akıllarını başlarına devşirmezlerse, önümüzdeki günlerde nelerle karşılaşacaklarını kendileri düşünmelidirler...

MİLYON AYAKLI TEK KAFA, TEK GÖVDE

1975'in 16 Haziran'ı. Günlerden Pazartesi. Ortalık aydınlanmak üzere. Saat 06'ya doğru hızla ilerliyor. Yelkovana bakıyorsunuz, sanki bir yere yetişmek istiyormuşcasına hızlı dönüyor ekseni yöresinde. Radyo açık. Sabah proğramı var, Halk türküleri dinliyor milyonlarca kişi. Saat altı olmak üzeredir artık. Kulaklar radyoda, çıt bile çıkmıyor yığın yığın biriken işçilerden, emekçilerden.. Altı ara haberlerini dinlemek için, bütün bu sessizlik. Gözler İzmir'de. İzmir'de bulunanların gözleri ise saatlerinde, kulakları radyoda. Saat tam altı. Bir el uzanıyor elektrik şarteline ve indiriyor aşağı. Elektrikler kesilmiş, İzmir'de çalışma hayatı durmuştur artık. Radyoda ses yok. Kendisini altı ara haberleri için hazırlayan İzmirliler, birden uykudan uyanmış gibi silkinerek kıpırdanıyorlar. Tabii elektrikler kesildi. UYARI DİRENİŞİ başladı.

Yaz mevsiminde İzmir'de çalışma saat 7.30'da başlar, 13.30'da biter. Saat durmadan ilerlerken, sokaklarda da bir başka kıpırdanış göze çarpıyordu. Otobüs, Tren, Vapur, Uçak seferleri yapılmıyordu. Duraklar da kuyruklar uzamıştı metrelerce.. İşe gitmek için evinden çıkan halk, gereksinmelere cevap verecek durumda olmayan dolmuş duraklarında kuyruk meydana getirirken, çoğu da özel otolara oto-stop yaparak işyerlerine gitme yollarını deniyorlardı. Yürüyerek işyerine gitmek isteyenler de vardı. Ve İzmir halkı uyarı direnişinde bulunan işçileri büyük bir coşku ile alkışlıyorlardı.

Daha direnişin bir kaç saat olmasına karşın etkili olduğu gözle görülmeye başlamıştı bile. Sokaklarda gazete parçaları uçuşuyor, çöp kutularından taşan çöplerin etrafında kediler bile sevinçlerini gizleyemiyorlardı. Üzüntülerini gizleyemeyenler de vardı İzmir'de ve tüm yurtta. Onlar da patronlar ile hükümet çevreleriydi.

Direniş yerlerini dolaşırken yolumuz Gültepe'ye de uğradı. Gültepe Belediyesinin önünde toplanan işçiler otobüslerin önüne, yanına çeşitli pankartlar asmışlardı. Kendileri de davul zurna eşliğinde eğleniyorlardı. Yalnız işçiler değildi eğlenenler.. Halkın oluşturduğu büyük bir kalabalık ta katılmıştı işçilerin arasına ve öncüleri olduğunu bildikleri işçileri tüm yürekleriyle destekliyorlardı. Gültepe, İzmir'in gecekondu bölgelerinden birisi. Ezilen, sömürülen insanların toplandığı bir yer Gültepe. Gültepe'de kime rastladıysak, yılların ezilmişliğini yüzlerinden okumak mümkündü. Gültepe'li işçilerin yazdığı pankartlara takıldı gözlerimiz. "İşçi, Köylü el ele, halk cephesinde", "Mason-Yobaz-Faşist= MC", "İşçi köle değildir", "İşçiyiz güçlüyüz, toplumda öncüyüz", "Kahrolsun faşizm", "Gizli oy, açık sayım Referandum", "2 dakikada parlamenterlere 28.200 TL. İşçiye 10 TL. zam. Hak bu mudur ?

İzmir'deki uyarı direnişine toplam 80 bin işçinin eksiksiz katıldığını öğrendik, yetkililerden. Bu sermaye sınıfına bir ders olsun diyorlardı. Eğer bu dersten nasipleri ni almaya yanaşmazlarsa, sonunu kendileri düşünsünler diye de ekliyorlardı.

Konuştuğumuz işçilerden bir kısmı çok neşeliydiler. Görüşlerini sorduk.. "Adı üstünde bu bir uyarı direnişidir. Patronları uyarıyoruz, biz de eğitim yapıyoruz. Hazırlık yapıyoruz" diyorlar ve kararlılıklarının yanı sıra, artık uyandıklarını da ima ediyorlardı. Kendilerini kutlamamak mümkün değil tabii. Kendilerini yürekten, tüm içtenliğimizle kutluyor ve başarılarının sınırsız olmasını diliyoruz.

PATRONLARIN HIRÇINLIĞI DİRENİŞİN ETKİLİ OLMASINDANDIR

Saatler ilerleyip, direnişin etkisi gide rek görülmeye başladığında işçiler, emekçiler neşeleniyor, patronlar ise hırçınlaşıyorlardı. Sekiz saat süren direnişin sonu geldiğinde, direnişe katılan 80 bin işçi bir



16 Haziran günü İzmir önemli bir gün yaşadı. İşlerinin başında bulunan, ancak çalışmayan işçiler objektiflere poz verirken, gözlerinde başarının, ve uyanışın, mutluluğu okunuyordu.

yürrrüüüü...

16 Haziran günü İzmir'de yapılan 8 saatlik UYARI DİRENİŞİ'nden sonra iyice hırçınlaşan patronlar, savcılığa baş vurdular. Genel uyarı direnişinin yasalara aykırı olduğunu ileri sürerek, direnişe katılan işçi ve sendika yöneticileri hakkında soruşturma açılmasını istediler. Zarar tesbiti yaptılar, çok kısa bir sürede!. Zararın yarım milyar lira, bir milyar lira olduğunu iddia ettiler. Bu zararın karşılanması için tazminat davası açacaklarını söylediler, söylemektedirler.

İyi, güzel de yıllardır emekçilerin sırtından kazandığınız artıdeğerle lüks yaşam sürdürmenize karşın, işçilere hangi hakkı verdiniz. Onların sizi dava etmesi gerekmez mi?...

Patronlar nedensiz yere lokavt yapacak ve binlerce işçiyi sokağa atacak, bu yasalara aykırı olmayacak. İşçi sınıfı onuruna ve emeğe karşı girişilen çirkin olaylar karşısında direniş yapınca, bu yasalara aykırı olacak.

Olmaz böyle şey...

İzmir'de yapılan uyarı direnişine 80 bin işçi katıldı ve bu 80 bin işçi tek bir yumruk gibi indi kardeşi kardeşe vurdurmak isteyen zihniyetin üstüne, emeğe saygıyı hiçe sayan düşüncenin üstüne.. İzmir halkı işçilerin yanında yerini aldı. Bu eylem patronların uykusunu kaçırdı, huzursuz etti. Emekçi yığınların uyanışına tanık oldukar İzmir'de.. Bu, işlerine gelmedi tabii. Onun içindir ki, İzmir'de uyarı direnişini kınamak için sessiz bir yürüyüş yaptılar.. Ama kaç kişi 80 bin işçiye karşı bir avuç patron. Etkileri ne oldu, kimi aldılar yanlarına bu yürüyüş ile.. Dedikya emekçiler artık uyanmıştır, kuru gürültüye pabuç bırakacak emekçi kalmamıştır artık. Uyarı direnişi de bunu kanıtlamıştır.

Şimdi, patronlar şunu iyice kafalarına yerleştirmelidirler. İşçi sınıfı yürüdüğü zaman, hayat felce uğrar, yaşam durur. Birkaç tane patron yürürse, o zaman işçi sınıfının yürüyüşünü hızlandırırlar.. İşçi sınıfı tam olarak, tüm ülke çapında yürümesin, eğer yürürse onu hiç bir güç, hiç bir kuvvet durduramaz.. Ve patronların hırçınlıkları da o günlerin çok yakında olduğunu göstermektedir.

Var mı bunun başka bir izah tarzı... Yürrrrüüüüüüüü..

İŞİNDEN İZLENİMLER



tek kişiymiş gibi işlerine sarıldılar ve gösterebileceklerini de gösterdiler patronlara ve de MC'ye...

Genel grevin, ya da genel direnişin yasalarda yeri olmadığını söyleyen ve işçileri direnişe katılmamaya çağıran patronların temsilcileri, direnişin tam bir uyum içinde ve çok başarılı olduğunu görünce iyice telaşlandılar. İşçi sınıfının neleri yapabileceğini artık az da olsa küçücük kafalarına yerleştirmişlerdi. Gene de o telaşın etkisi altında kıpırdanıp duruyor, etrafa çamur sıçratmaya çalışıyorlardı. İşçiler hakkında soruşturma açtırdılar. Ama işçi temsilcileri basının önünde bas bas bağırıyorlardı. "Hiç bir işçinin kılına dokunamazlar, dokunamayacaklardır."

Evet, hiç bir işçinin kılına dokunamazlar, dokunamayacaklardır.. Bir kez daha hatırlıtayor ve diyoruz ki, Türkiye'de başından sonuna değin yanlış işleyen düzen mutlaka değiştirilecektir. Bu görev de, emekçi yığınların öncüsü olan işçi sınıfımız tarafından yerine getirilecektir. Sermaye sınıfı ve MC aklını başına toplasın, yoksa bunu yapabilecek güçte ve yetenekte, onuruna düşkün bir işçi sınıfımız vardır...

BİRİKEN ÇÖPLER, KÜREK VE SÜPÜRGE. AMA TEMİZLİK İŞÇİSİ YOK!..





HER ŞEY İŞÇİ SINIFIMIZ İÇİN... SERMAYENİN İŞÇİ SINIFINI KIYAN ÇARKLARI MUTLAKA KIRILACAKTIR.

Altındağ Belediyesinde çalışan işçilerde, direnişe eksiksiz katıldılar. Otobüs, elektrik, su, temizlik vs. işçileri direniş sırasında...



Çamdibi belediyesinde çalışan işçilerimiz de direnişte yerlerini aldılar. İşyerinde toplanan işçiler, direniş süresince konuştular, sohbet ettiler.





ASFALT HAZIR, SİLİNDİR YOLUN KIYISINDA İŞÇİLER DİRENİŞTE.. MAKİNAYI ÇALIŞTIRACAK KOL GÜCÜ GEREK.



UYARI DİRENİŞİ BİTTİ. SENDİKAMIZ GENEL BAŞKAN VEKİLLERİNDEN ERTAN ANDAŞ, DİRENİŞE KATILAN ÜYELERİMİZLE KONUŞUYOR.



"İşçi- Köylü el ele, Halk cephesinde" Bir gecekondu bölgesi olan Gültepe'de tüm Gültepe'liler işçi kardeşleriyle bütünleştiler...

İŞÇİ OLMAYINCA!..

Ülkesinin çıkarlarını her şeyin üstünde tutan işçi sınıfımız, bu anlayıştan hareketle, çeşitli zamanlarda karşısına çıkan engelleri aşmanın yerini ve zamanını beklemeyi uygun görmüştür. Yapılması gereken eylemin kaçınılmazlığına inandığı gün ise, her türlü engeli aşmayı bilmiştir..

En doğal hakkı olan ve yasalarla tesbit olunan grev hakkını kullandığı sırada, karşısına damoklesin kılıcı gibi çıkan sermaye sınıfına ve sıkıyönetime karşı kendisini tutmayı bilmiştir.. Patronun lokavt silahını binlerce işçinin üstüne doğrulttuğu anlarda, yasalara karşı olan saygısından ötürü kaba kuvvete başvurmamış ve yasal ölçüleri, aşmadan sürdürmüştür eylemini..

Nedensiz yere işten kovmalar karşısında, hakkını gene yasal yollardan aramış, yasaların boşluklarından yararlanmaya çalışan patronlara karşı yasal mücadele vermiştir..

İşçi sınıfımızın yasalara olan saygınlığını istismara kalkışan patronlar, giderek gemi azıya almış ve işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm emekçilere cihat ilan etmişlerdir. Ondan da öte sermayenin sözcülüğünü yapan ve aslında bu amaçla kurulan MC hükümeti ile dahada kaynaşarak, işçiyi ve işçi hakkını inkara (yadsımaya) yönelmişlerdir.

Sermaye sınıfının sözcülüğünü yapan MC'nin, çok önemli bir koltuğu işgal eden Sanayi ve Teknoloji Bakanı Abdülkerim Doğru, patronların düzenlediği bir toplantıya çantası koltuğunda katıldı. Konuşmacıları izledi, alkışladı. Aynı kafa ile düşünüyor, aynı ağızdan konuşuyorlardı çünkü... Söz sırası Bay Doğru'ya gelince çıktı kürsüye mikrofona yaklaştı. Ve de incilerini sıralamaya başladı..

-Tutturmuşlar işçi hakkı, işçi hakkı. Ne demekmiş işçi hakkı?

Geçen sayımızda da açıkladığımız gibi bu incilerin sahibi Doğru'nun sorusu, o toplantıda karşılıksız kalmıştır. Öyle olduğunu bildiğimiz için de biz karınca kararınca açıklamaya çalışmıştık.

Diyeceksiniz ki, o halde bu yazı niye..

16 Haziran günü İzmir'de yapılan 8 saatlik genel UYARI DİRENİŞİ işçi hakkının ne demek olduğunu bilmeyen Bay Doğru'ya en güzel ve en gerçekçi bir şekilde yanıtını vermiştir.

Şimdi de biz işçiler soralım,

-İşçi hakkını, işçi sınıfının neler yapabileceğini öğrendiniz mi Bay Doğru.. Eğer, hala öğrenmedinizse şunu da söyleyelim: İŞÇİ OLMAYINCA YAŞAM DA OLMAZ. Doğrusu bu değil mi Bay Doğru...

BİR ÖNERİ

İŞÇİ EĞİTİM KURULTAYI

osman nuri koçtürk

Sermaye kesiminin danışma, araştırma, politika oluşturarak sermaye yanlısı siyasal kadrolara yol gösterme amacıyla kurduğu "Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti"l966 yılında Tarabya Oteli'ne topladığı yerli ve yabancı uzmanlarla ülkemizin "Eğitim Sorunu"nu incelemiş, kapitalist düzenin güçlenmesine destek olmak için uyulacak ilkeleri tartışıp, saptamıştı. Her yıl bir ülke sorununu gündeme alarak, yerlilerden çok yabancı uzmanların konuşturulduğu düzenli seminerler planlayan ve seminerlere sunulan tebliğleri Türkçe ve İngilizce olarak yayınlamak suretiyle Türkiye'de girişilecek operasyonlar için uyum sağlamaya özen gösteren patronların, çabalarını onların sınıf çıkarları açısından takdir etmemek haksızlık olur.

Bu seminerin tutanakları yayınlandıktan az sonra 625 sayılı yasanın yürürlüğe girdiğine ve Özel Yüksek Okullarda bilgi pazarları kurulduğuna, tanık olduk. Üniversite Öğretim üyeleri bu okullarda yan görevler aldılar, iş ticarete döküldü. Sınıf değiştirmekle horlanıp ezilmekten kurtulacaklarını zanneden halk çocukları, gündüzleri çalışıp geceleri özel okullara gitmeye, okulun istediği ücretleri ödeyeyim derken, aç kalmaya, büyük kentlerin sokaklarında hayalet gibi dolaşmaya başladılar.

Öğrenimin bir tüketim, bilginin, pazarlanabilecek bir mata olduğuna inandırılan bilim adamlarımız, mallarını yüksek fiyatlarla pazarlarken, bu alışverişin aracılığını yapanlar hem iyi para kazanıyor, hem de Üniversite ile sermaye arasında yıkılmaz köprüler kuruyorlardı. Bu uzun sürmedi, toplumun dinamik güçleri, demokratik kuruluşlar harekete geçtiler ve Yüksek Okullar devletleştirildi. Devlete pahalıya malolan bu devletleştirme, Yüksek Öğrenimimizi için için kemiren bir dert olarak bugün de etkisini sürdürüyor.

Parası olan herkesin, birkaç profesör, üçbeş doçentle birleşip ticari nitelikte bir yüksek okul kurdukları, bu dönemde, Yol-İş Federasyonu'nun olanaklarıyla "İşçi Üniversitesine Doğru" isimli küçük bir kitap yayınladığımızı hatırlıyorum.

625 sayılı yasalar uyarınca kişilerin yüksek okul kurdukları bir dönemde, işçi sendikaları da hükmi şahsiyetleriyle ve mali olanaklarını kullanabilirler, işçi çocuklarını bu okullarda okutabilirlerdi. İşçi çevrelerinde olumlu karşılanan bu önerinin, üretim araçlarını, yönetimi, bilim ve bilim adamıyla, parayı tekelinde bulundurmayı alışkanlık haline getirmiş olan çevrelerde tepkiyle karşılandığını ilgililer bilirler.

Demokratik mücadelede bilginin ve eğitimin yerini bilenler, halk çocuklarının eğitilmediği kasten cahil bırakıldıkları bir toplumda, sınıf mücadelesinin sürdürülemiyeceğini, bir noktadan sonra yasaların aklın ve iyi niyetin buz dolabına kaldırılıp kabaca kuvvetin egemen olacağını da bilirler.

Üniversite giriş sınavları, mektupla öğretim, ön lisans okulları gibi hokkabazlıklarla iyice yozlaştırılmış, eğitim olanaklarının sınırlanmış olduğu bugünkü ortamda, demokratik ülkelerde olduğu gibi İşçi Üniversitesinden söz etmek mümkün değildir. Onu şimdilik unutalım.

İŞÇİ EĞİTİMİ:

Sendikaların yasal yükümlülüklerinden birinin de üyelerini eğitmek olduğunu biliyoruz. Hemen her sendika bu konuda birşeyler yapmakta, işçiler bu tür faaliyetleri, insanı hayrete düşüren bir istek ve memnuniyetle değerlendirmektedirler.

Ancak bu eğitimin ihtiyaca ve yurt gerçeklerine uygun olması özel bir önem taşımaktadır. İlk zamanlar Türk İş topluluğu içinde yanlış bir koşullandırmayla başlatılan işçi eğitim çalışmaları, Amerikalıların "Asya Tipi Eğitim" dedikleri ve Ekonomik Sosyal Etüdler Konferans Heyetinin Eğitim, Semineri gündemine alınarak tartışılan biçimde olmuş, o tarihlerde her işimize uzun burunlarını sokmayı ihmal etmeyen Amerikalı dostlarımız, çalışmaları yozlaştırmışlardır. Amerikan tipi sendikacılık ilkeleriyle beyin yıkama ve hatta İşçi liderlerine, bol bol İngilizce öğretmeyle başlatılan bu tür eğitimin karargahı haline getirilen "Sendikacılık Koleji", bir süre öğretim üyelerini sık sık değiştirmek zorunda kalmış, bilinçlenen genç sendikacıların kendilerine her anlatılanı, koyun kaval dinlercesine dinleyip sindirecek kişiler olmadıkları anlaşılınca, kapatılmıştır. İşçiler olaylar içinde ekonomik ve politik konulara akıl erdirmeye, sosyal gelişmeleri izlemeye başlayınca, onlara öğretmenlik etmeye kalkanları geride bıraktılar.

Üniversitelerden, ilerici aydınlar, ve yazarlar arasından seçilen bazı öğretim üyeleriyle, işçilerin kendi aralarından yetişen, işçi olduğu için işçi sorunlarını herkesten daha iyi bilen yetenekli kişileri susturmak ve işçi eğitimini aksatmak için çok yanlı girişimler yapıldı. İşçi sorunlarına ilgi duyan bu konuda araştırma ve incelemeler yaparak yayınlamaya yeltenen Üniversite mensupları 1967-1968 yılından itibaren güçbirliği yapan sermaye yanlısı kişiler ve örgütler tarafından çeşitli yöntemlerle baskı altına alınmaya başlandı. 1971 yılının 12 Martından sonra, bunların çoğunluğunun suçlandığına, tutuklandığına, ya hatta Üniversitedeki görevlerinden ayrılmak zorunda kaldıklarına tanık olduk. İhbarların alıp yürüdüğü, bazı kimselerin öküz altında buzağı aradığı, Erim, Talu, Melen hükümetleri zamanında, bazı işçi liderleri sosyal demokrat raporlar ve yazılar yazmayı bile hoş karşılamadıklarından ve hatta onları sıkıyönetime ihbar edici davranışlar içine girdiklerinden, işçilerin karşısına çıkıp Türk-İş'in saptadığı 24 ilke üzerine konuşmak üzere bile bir cesaret meselesi oluyordu. Böyle olmasına rağmen önce 4'ler daha sonra 12'ler hareketi olarak isimlendirilen demokratik sol faaliyet içinde, yurt çapında bazı küçük güçlükler bir kenara bırakılacak olursa, buna engel olunmadığına tanık olduk. Normal düzene dönüldükten sonra sendikalarda yeni kıpırdamalar başladı. Her yıl harcanması yasa buyruğu olan sendika gelirlerini eğitim için harcamak ve tabandan gelen istekleri cevaplamak için yeryer çalışmalar başlatıldı. Genel-İş'in 1974 yazını eğitim açısından iyi değerlendirdiğini, Diyarbakır, Urfa, Gaziantep, Samsun, Çorum, Amasya, Tokat, Sivas, Adana, Antalya, Denizli, Nazilli, Aydın, İzmir, Balıkesir, Bursa merkezlerini kapsayan etkili seminer ve konferanslar tertiplendiğini gördük. Bu çalışmalara katılmış bir kişi olarak, işçinin kendisine verilen bilgiyi sıkılmış bir sünger gibi emmeye hazır ve çalışmaların başarılı olduğunu gördüm. Benzer çalışmalar Türk-İş'e bağlı sendikalarda sürdürülürken, DİSK ve DİSK'e bağlı sendikaların konuyu çok ciddi bir tutumla ele aldıklarını, tabanlarını sistemli biçimde uyarmak için her olanağı kullandıklarını belirtmek lazımdır.

İşçiler, Amerikalı uzmanlar tarafından önerilen, patronun gelirini ve kârını artırıcı eğitimden çok, yurt sorunlarına ve kendi sorunlarına aydınlık getirici konuları tercih etmekte, işin içine girildiğinde, öğrenici durumunda olan pekçok işçinin, bazı meseleleri öğreticiden daha iyi bildiği anlaşılmaktadır.

Bu tür eğitimin yeniden, normal koşullar altında ve rahatça sürdürülebileceğini, buna kimsenin karşı çıkmayacağını tahmin ediyoruz.

DEMOKRASİ:

Yasalar ve demokratik düzen açısından işçinin eğitilmesini ve bilinçlenmesini engelleyen bir sakınca yoktur. Kaldı ki bazı yasalar eğitimi sendikalar için zorunlu bir hizmet haline getirmekte ve bunun için sarfedilecek paranın kaynağını da göstermektedir. Türk-İş Genel Başkanı bir zamanlar hararetli savunucusu olduğu partilerüstü politika, başka deyimle politikasızlıktan vazgeçmiş, insanın biyolojik, sosyal ve politik bir yaratık olduğunu savunan çağdaş tanıma iyice yaklaşmıştır.

Bölge işçi kurultaylarından sonra İzmir'de gerçekleştirilen bölgesel uyarı grevinin başında gördüğümüz bu zat, politikanın insan için ekmek, su ve giysi gibi vazgeçilmez bir ihtiyaç, olduğunu anlamış görünüyor. Kendisine sekreterlik yapan, bir zamanların Sosyal Güvenlik Bakanı Şide, hernekadar DİSK'in Gönen'de yaptığı çalışmalarını çoğunluğa ters gelen bir lisanla eleştirmeye ve suçlamaya kalkışmış ise de, hem kamu oyundan ve hem de ilgililerden hakettiği cevabı almış, ondan sonra da konuşamamıştır.

Birbirini suçlamaktan çok, eğer birşey biliyorlarsa yandaşlarına ve karşıtlarına öğretmek suretiyle işçi bilincinin ve işverenlerin saldırıları karşısında izlenecek stratejinin belirlenmesine omuz verme durumunda olanlar, bu dönemi de aşacak hiç değilse eğitimde birleşmenin zorunluk olduğunu ergeç kavrayacaklardır. Türk İş'in kongre kararıyla kabul ettiği 24 ilke, iyi cins kağıtlara basılıp rafa kaldırılmak için geliştirilmiş değildir. Demokratik ve antiemperyalist, bir politikanın tüm ayrıntılarını kapsayan bu ilkeler, bir eğitim konusu olarak ele alınıp, açıklanmaya çalışılacak olursa, ciddi bir eğitim kampanyasının başlatılması gerektiği hemen anlaşılacaktır. Yalnız seminer ve konferanslarla değil, kitap, broşür dergi, gazete ve tüm kitle haberleşme araçlarından yararlanarak sürdürülecek olan eğitimde, demokratik ve yasal yoldan giderek Radyo ve Televizyonu da kullanmak mümkündür. Demokrasinin vatandaşa ve işçilere tanıdığı, yasalarla pekiştirilmiş olan tüm haklar, sendika, federasyon ve konfederasyonlar tarafından kullanılmalı, çalışan nüfusun demokratik baskı gücü, bunun için seferber edilmelidir. İşverenlerin çeşitli yollardan giderek ve çok zaman yasa dışı zorlamalara başvurarak susturdukları, Amerikalıların deyimiyle pasifize ettikleri işçi yanlısı bilim adamlarının, kazanılan tecrübelerin ışığı altında işçiye anlatacak pekçok konusu ve sorunu vardır. Bu demokratik ve yasal ortamın hazırlanması herşeyden çok hükümet edenlere ve sendika yöneticilerine düşüyor.

Öğretmenler bir zamanlar mesleki sorumluluklarının baskısı altında Türkiye çapında bir kongre düzenleyerek (Devrimci Eğitim Şurası) bugün de kapitalist ve emperyalist baskılardan kurtarılamadığına kani bulunduğumuz, eğitim sorunlarını tartışmış, aldıkları kararları ilgililere ve Kamuoyuna açıklayarak görevlerini yapmışlardı.

Günümüzde Teknik Elemanların, Tabib Odalarının, tüm demokratik ve ilerici kuruluşların bu tür arayışlar içinde olduklarını görüyoruz. Eğitim çalışmalarının standart olması, amaç ve hedeflerin iyi saptanması lazımdır. Her aklına gelenin işçinin karşısına çıkıp ağzına geleni söylemesinin amaca yaklaşma bakımından umulan yararı sağlayacağına inanmıyoruz.

Mesele falan veya filan konfederasyonun, ya da onun başkanı veya genel sekreterinin meselesi değildir. Araç ve amaç olarak çok geniş boyutları olan eğitim sorununa en gerçekçi çözümü getirebilmek için işçilerin tümünün görüşünü alma ve bazı ilkeler etrafında birleşip bütünleşme zamanı gelmiştir.

BUNU SAĞLAMAK İÇİN EN TUTARLI GİRİŞİMİN" İŞÇİ EĞİTİM KURULTAYI"nın düzenlenmesi ve sorunların tümünün, orada, işçi temsilcileri ve uzmanlar tarafından tartışılması olacağına inanıyoruz. Bu yararlı hizmeti yapan Konfederasyon, Federasyon veya Sendikanın İşçi Tarihin de önemli ve müstesna bir yeri olacağını şimdiden biliyoruz. Denemeler, yasaklar, dağınıklık, yabancı uzmanların yozlaştırıcı girişimleri, tutarlı ve tutarsız çabalarla yitirilen on yıllık süre, ciddi, demokratik ve tutarlı bir kurultayın düzenlenmesi için ulaşılması gereken aşamaya gelmemizi sağlamıştır. İşçi eğitimine biçim verecek BİRİNCİ İŞÇİ EĞİTİM KURULTAYI" nın gerçekleştirilmesini öneriyoruz.





İZMİR, "UYARI DİRENİŞİ" İLE İLGİLİ OLARAK KONUŞAN

GENÇ; "ASIL SUÇLU PARLAMENTOMUZDUR»

16 Haziran günü İzmir'de yapılan 8 saatlik UYARI DİRENİŞİne deniyle, Millet Meclisinde gündem dışı bir konuşma yapan CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç, konu ile ilgili görüşlerini açık - larken şöyle konuşmuştur:

"Ulusun reyleri ile gerçekleşen Anayasanın, işçi sınıfımıza verdiği hak kı kullanması suç değildir. Anayasa - mıza göre varolan, varolmakta devam edecek olan hakkın kullanılmasıdır. Suçlu aranacaksa bu hakka karşı koyanlardır. Onun kullanılmasını engellemek isteyenlerdir. "

"İşçi sınıfımız, 16 Haziran günü ; çeşitli hükümetlerin programlarında yer alan, fakat gerçekleşemeyen; çeşitli sorunlarını kamuoyuna anlatma, hükümeti ve parlamentoyu uyarma niteliğini taşıyan bölgesel Genel grev deneyini İzmir'de başarılı bir biçimde yapmıştır.

70 bin işçinin kendi sınıf bilinçlerine yaraşır olgunlukla son derece başarılı bir şekilde sürdürülen Genel Grev; Başbakan, Çalışma Bakanı, işveren örgütleri ve işverenlerin kışkırtmalarına ve tehditlerine rağmen, küçük bir olay olmadan sonuçlanmıştır. Eylem başlamadan önce; Başbakan, "Bu grev kanunlara uygun değildir, kanunlara uymayan hareketi yapmak her zaman mümkündür" diyerek karşı koymuştur. Çalışma Bakanı; "İzmir'de uygulanılacak olan bir günlük Genel Grevin kanunlara aykırı olduğunu" sık sık tekrarlamıştır. İşveren örgütleri ve işverenler ise; gerek demeçlerinde, gerek basın toplantılarında ve gerekse gazetelere verdikleri ilanlarında "işçilerin giriştikleri bu eylemin suç olduğunu iş akitlerinin fesh edileceğini" ifade ederek eylemin gerçekleşmesini önlemek için tehditlerde bulunmuşlar ve yasa dışı baskı yapmışlardır. Başbakan, hükümet, işveren örgütleri ve işverenler tam bir dil birliği içinde tek örgüt, tek organmış casına İzmir'de uygulanan Genel greve karşı koymuşlardır.

Anayasamızın 47 nci maddesi çok açıktır. "İşçiler, işverenlerle olan münasebetlerinde iktisadi ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacıyla toplu sözleşme ve grev haklarına sahiptirler. Grev hakkının kullanılması ve istisnaları işverenlerin, hakları kanunla düzenlenir. "demektedir. Hiçbir yasamızda Genel Grevin suç olduğuna dair istisnai bir hüküm de mevcut değildir. Anayasamızın bu açık kuralına rağmen Genel Grev kanunlarımızda yer almamışsa, kullanılma hakkı yasalarla düzenlenmemişse suç bizimdir, parlamentomuzundur, hükümetlerimizindir. Ulusun reyleriyle gerçekleşen bu Anayasanın işçi sınıfımıza verdiği hakkı kullanması suç değildir. Anayasamıza göre varolan, varolmakta devam edecek olan hakkın kullanılmasıdır. Suçlu aranacaksa, bu hakka karşı koyanlardır. Onun kullanılmasını engellemek isteyenlerdir.

Türkiye'de sınıf mücadelesi yapılıyor diye, suçlanacak kişi ve örgüt aranıyorsa, Ticaret ve Sanayi Odaları Genel Kurulunda olmuştur. Bu Genel Kurulda, sınıf mücadelesinin genel ilkeleri saptanmış ve kendi ifadeleri ile kelleler kopması için cihat istenmiştir. Hem de kellelerin koparılacağını sorumlu Bakanlar ilan etmiş - tir. Bu Genel Kurulda karar altına alınan ilkelere hiçbir sorumludan ses çıkmamıştır. Ticaret ve Sanayi Odaları Genel Kurulunda açıkça, 141 ve 142'ye giren suçlar işlenmiştir. Bizim Anayasamız kapitalizme ve onun diktatörlüğüne kapalıdır, karşıdır. İleriye karma ekonomiye, demokratik sola, demokratik sosyalizme açık bir Anayasadır. Ticaret ve Sanayi Odalarının son toplantısında adeta yasalara ve Anayasaya meydan okunmuştur.

Sekiz saatlik İzmir Genel Grevi - nin "İhtilal provası" olmakla nitelenmesi, Başbakanın bu hükümetin işveren örgütlerinin mantığı bakımından yadırganacak bir olay değildir. Batılı olmakla övündüğümüz, demokrasile - rini örnek aldığımız toplumlarda Genel Grev işçi sınıfının mücadele araçlarından başta gelenidir. Çünkü Genel grev toplumun en geniş çevrelerini ilgilendirir, onlarda çıkar bilincini, hak kavgasını yaygınlaştırır. Elbetteki, genel grevin başladığı yerde işçi sınıfının eriştiği düzey, var olan ve bilinen dünya görüşü de konuşmaya başlanacaktır. İşçi sınıfımız iyi biliyor ki, sosyal haklar ancak, kullandıkça var oluyorlar. Böyle olması doğaldır, tarihin yasasıdır. Türkiye işçi sınıfı Genel Grev hakkını kullanmışsa bu hakkın yokluğu demek değildir. Yetkililerin çıkar çevrelerinin, işveren - lerin tüm kışkırtmalarına rağmen işçilerimiz yasa çizgisinden bir adım ayrılmamışlardır. Anayasanın kendilerine verdiği hakkı gram gram kullanmışlardır. İşçilerimiz bu Genel Grevle yasal alanda sosyal haklarına, bir hak daha eklemişlerdir. Hayırlı olsun. "

BÖL VE YÖNET!..

ilhami soysal

İnsanlık tarihi içinde binlerce, onbinlerce yıllık sayısız deneyimden sonra, ezilen, sömürülen emekçilerin varıp buldukları bir sonuç olmuştur:

Bu sonuç, emekçilerin işçi sınıfı denen bir sınıf oluşturdukları bilincidir.

Bu bilinçten sonradır ki, ezilmeye, sömürülmeye son vermenin yolları aranmış ve bilimsel ölçüler içinde de bulunup saptanarak tek cümlelik bir formül içinde söylenmiştir:

"İşçiler birleşiniz!..."

Sendikalaşmak, sendikalar aracılığı ile ekonomik, toplumsal ve siyasal hakları aramak, bu hakların kavgasını vermek ancak bu bilinçlenmeden sonra olabilmiştir.

İşçi sınıfının bu bilincine ve bu bilincin yarattığı kavgaya karşılık, sermaye, kapitalizm de sömürüsünü sürdürebilmek için klasikleşmiş kuralını koymuştur:

"Böl ve yönet!.."

Yani, birleşmeyi önle, birleşenleri parçala, güçsüz kıl ve ondan sonra dilediğin, gibi ez, dilediğin gibi sömür...

İşçilerin birleşmesi çabalarının karşısında, para babalarının bölmek ve yönetmek çabaları da, özellikle son birkaç yüzyıldır, insanlık tarihinin izleyegeldiği olaylardan biridir.

Türkiye'ye gelince:

Ülkemizde, 1961 Anayasası yürürlüğe girinceye kadar, gerçek anlamda sendika kurmak, bu sendikalar aracılığı ile toplu pazarlıklar yapabilmek, istenen haklar elde edilmeyince grev silahına baş vurabilmek bir düş bile değildi.

Ancak 27 Mayıs Anayasasından sonradır ki, bilinçlenen işçi yığınları, yığınlıktan kurtulmaya, gerçek anlamda sendikalarda birleşmeye ve güçlenip haklarını söke söke almaya başladılar.

Ama kabul etmek gerekir ki, işçi sınıfı bilinçlenir, birleşir ve güçlenirken, para babaları da boş durmuyorlardı. Hele kurallarını hiç mi hiç akıldan çıkarmıyorlardı. Böl ve yönet kuralını...

Bu böyle olduğu içindir ki, Türkiye'deki sendikalaşma baştan batı demokrasilerinde görülen türden bir sendikalaşma hareketi olacağına, kapitalizme en uygun ve yatkın tür olan Amerikan tipi sendikalaşmaya doğru yönetildi. Yani politikanın dışında, işçi sınıfı bilincinden olabildiği kadar uzaklaştırılmış, sendikacılığın tek amacının işçiye ekonomik çıkar sağlayacak bir çarpık sendikacılık anlayışı...

İşte bugünkü yöneticilerinin elinde TÜRK-İŞ Konfederasyonu bu anlayışın bir aracıdır.

Ne var ki, nehirlerin tersine akıtılması nasıl mümkün değilse, ülkemizde işçi hareketinin de sonuna kadar tersine bir gidişi sürdürmesi beklenemezdi. Başta çaresizlikten, Türk-İş içinde toplanan işçi sınıfı liderlerinin bir bölüğü, işçiler birleşiniz anlayışını bile bir yana bırakıp, hareketin içinden kopup gittiler. Bir başka bölüm ise, Türk-İş'i, doğru yola çekmek için sonu gelmez bir kavgaya giriştiler.

Bu kavgadır ki, işçi sınıfı bilincinin gelişmesine paralel olarak, Türk-İş içinde Sosyal Demokrasi hareketini başlattı. Genişletti, işçi sınıfının politik aksiyonda mutlak yerini alması görüşüne ulaştı. Bunun kavgasını da vermeye başladı.

Türk-İş yönetiminde ön kademelerde yer tutanlar ise, giderek işçi sınıfı bilincinin dışında, sermaye çevrelerine, çıkar çevrelerine sığınmak ve böylece postlarını kurtarmak, günlerini gün etmek yollarını arar hale geldiler. Sınıflarına ihanet eden insanlar oldular.

Öyle ki, iş kollarının sayısını azaltıp, işçileri milli sendikalarda toplayıp, güçlü örgütler yapmak yerine, tam tersi bir yol tuttular.

İş kollarının sayısını alabildiğine yüksek tuttukları yetmiyormuş gibi, bir iş kolunda bir sürü sendika kurulması gibi sakat bir görüşün savunucusu ve koruyucusu oldular...

Bu da yetmedi... Sınıf bilinci içinde olan ve sınıfının çıkarlarının kavgasını veren kendi bünyelerinde kalan gerçek sendikalar ve sendikacıları yok etme yollarını aradılar. Arıyorlar...

Bunun son örneği, işçi sınıfı bilincine tam bir ihanet olarak ortada duruyor. Sermaye savunucusu partiler cephesinin iktidarına akıl hocalığı yaparak, iş kolları yönetmeliğinde yeni bir değişiklik yapılmasını sağlamaya çalışıyorlar. İş kolları yönetmeliğinin 34 üncü maddesini değiştirmesi için hükümete baskı yapıyorlar.

Sağlamak istedikleri şey açık:

Karşılarında, Türk-İş Konfederasyonunu doğru yola getirmek isteyen, yönetici - lerinin işçiden yana değil, işverenden yana olduğunu gösteren, açık açık söyleyen, ve ortaya koyan bir sendika var: Genel-İş...

Genel-İş'i parçalamak, bölmek, yok etmek istiyorlar...

Tam sermaye sınıfının çıkarlarının emrettiği yolda bir girişim...

Bunu yapabilirler, buna güçleri yeter mi?

Yapabilirler, güçleri yetebilir gibi görünse de, yapamayacaklardır. Güçleri yetmeyecektir. İşçi sınıfına karşı girişilen bu ihanet oyunu, sonuna kadar yürümez. Olsa olsa Türk-İş kendi bindiği dalı keser. Türk-İş'in mevcut yöneticilerinin temizlenip ayıklanmasıyla bu büyük gövdeli konfederasyonun ayakta tutulması ve işçi sınıfının tek bir çatı altında birleşmesi umudunu kısa süre için de olsa yıkar... Yapabilecekleri tek şey budur...

Türkiye'de işçi sınıfı eninde sonunda birleşecek, tek bir güç olacaktır ama, öyle gözükmektedir ki. Bu oruçta TÜRK-İŞ yönecilerinin yeri ve rolü olmayacaktır.

Olacak olan bu...

GENEL-İŞ TÜRK-İŞ'TEN KOPTU

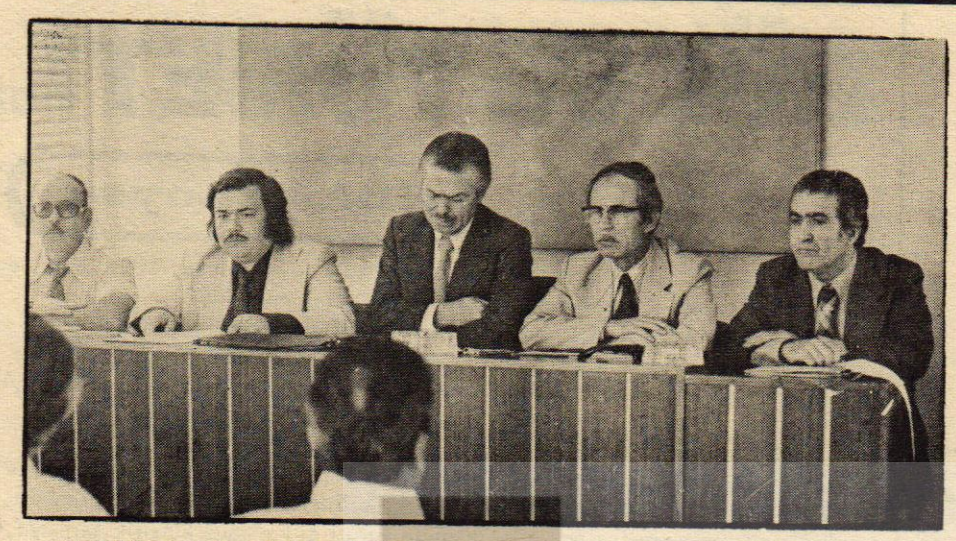

Nisan'da yapılan 6. Genel Kurulumuzdan sonraki çalışmaları ve Türk-İş yöneticileri ile MC hükümetinin işbirliği sonucu değiştirilen işkolları yönetmeliğini görüşmek üzere 26. 6. 1975 günü İstanbul'da toplanan Merkez Yönetim Kuruluna sunulan raporda, MC'nin ve Türk-İş yöneticilerinin tutum ve davranışları kınanmış, özetle şöyle denilmiştir:

"Kendi teşkilatımızın sorunları, kadar aynı önemi taşıyan ikinci kuruluşlarla da ilgili olarak toplantımızda kesin kararlar alıp derhal ve etkili şekilde uygulamak zorundayız Sendikamız kuruluşundan bu yana, gerek belediyelerin mali olanaksızlıkları ve Belediye gelirleri yasasının çıkarılmayıp, MC hükümetince, CHP'li belediyelere konmak istenen ambargolar nedeniyle, gerekse ikinci sarı kuruluşların en ufak belediyelere kadar sızarak gücümüzü zayıflatmak istemeleri nedeniyle, en önemli ve en aktif çalışmaların yapılması zorunlu dönemi yaşamaktadır."

Yönetim Kuruluna sunulan rapor da daha sonra şu görüşlere yer verilmiştir:

TÜRK-İŞ'LE İLİŞKİLER

"Son yıllardaki bütün Genel Kurullarımız ve Merkez Yönetim Kurulu toplantılarımızda yakınılarak dile getirilen Türk-İş yöneticilerinin tutarsız, kaypak ve tabanından çok geride kalan politikası, son günlerde sendikamızı hedef alan tutumlarıyle işçiyi bölücü şekle dönüşmüştür.

Türk-İş'in İcra ve Yönetim Kurulunda görev alan kapitalist düzenin savunucuları kendilerinin ve sürdürdükleri sorumsuz saltanatların devamı için öylesine Bizans oyunlarına girmişlerdir ki, egemen sınıfların yurt ölçüsünde kurmak istediği faşist yönetimin çabuklaştırılması için, kapalı kapılar arkasında, işçi üzerinde kumarlar oynayıp, devrimci sendikaları yok etmek ve işçiyi kamplara bölmek için hükümetle işbirliği yapmaktadırlar.

GENEL-İŞ'in Türk işçi hareketine getirdiği dinamizm, sosyal, siyasal ve ekonomik fikirlerle partiler-üstü yutturmacasının iflasını içeren önerileri işveren çevreleri ile birlikte Türk-İş'i de ürkütmüş ve işbirliği yapma, hükümüte sığınma zorunluğunu duymuşlardır. Yapılan bu işbirliği, işçiyi egemenliği altına alma ve emeği sömürme çabasındaki sermayeye karşı değil, tamamen, ülke kalkınmasında en başta gelen alterine, işçiye karşı yapılan işbirliğidir.

Sendikamızın son Genel Kurulumuzda önerdiği ve savunduğu: İşçi sınıfının, politikanın içinde ve emeğe saygılı, ona ekonomik ve sosyal değeri veren siyasal partilerin gövdesinde kendi ağırlığını koyması gerektiği görüşümüzle bilinçlenecek işçinin iktidarından sadece bazı siyasal partiler değil, Türk-İş'te ürkmüş, atama ile sağladıkları koltuklarından olmamak için her türlü yasa dışı, sendikal ahlak dışı ve işçiye rağmen işçiye karşı, komplolar hazırlamaktan çekinmemişlerdir.

Bunun en son ve ibret verici örneği; işkolları yönetmeliğinin, sadece sendikamızı parçalamayı amaçlayan değişikliği için Türk-İş'in hükümetle işbirliği yapmasıyle verilmiştir. Yapılması düşünülen bu değişiklik, Türk-İş'in yıllardır sendikamıza karşı ısrarla sürdürdüğü karanlık felsefeleri ve çıkarlarına uygun düşmektedir. Keza, yargı organlarını hiçe sayan MC hükümetinin bu ilkel politikası ile Türk-İş'in hukuk devletini hiçe sayan tutumu, aynı eş değerdedir."

Merkez Yönetim Kuruluna sunulan raporda daha sonra iş kolları yönetmeliğinde yapılan değişiklikle ilgili belge ve yazışmalara yer verilmiş, sonuçta da şöyle denilmiştir:

"Türk Sendikacılığına, Türk işçisine ve yargı kararlarına indirilmek istenen bu darbeden, Türk-İş'e bağlı diğer kuruluşları da birer yazı ile haberdar ettik. Yönetmelik değişikliği nedeniyle doğacak olaylardan, sermaye yanlısı hükümet kadar, işçiden kopan Türk-İş'in de sorumlu tutulması gereğine işaret ettik.

Bugün gerek hükümet, gerekse, Türk-İş yöneticileri, sadece kendilerini öven, sermayeyi savunan ve emekçinin bilinçlenmesini engelleyen sendikaların var olmasını istemektedirler. Bunun içindir ki Türk-İş, işkolumuzda bir kısım türedi ve sağcı sendikaların doğmasına göz yummuş, onlara destek olmuş, bugün de Tes-İş ve Tümtis'e kanat gerip işkolumuzda yok olmak üzere bulunan bu sendikaların güçlendirilmeye yönelik işkolları Yönetmeliğini değiştirmek gibi sonu belirsiz çıkmaz bir yola girmiştir.

Türk-İş yıllardır olumsuz davranış ve kararları karşısına çıkan Sendikamızı güçsüz kılıp kendilerini dikensiz gül bahçesinde görmek istemektedir.

Bütün bu olaylar ve oyunlarla on dört yıldır emekten yana onurlu bir mücadele veren, başarılı atılımlarla devleşen ve Türk Sendikal hayatına yepyeni ve devrimci bir kişilik kazandıran sendikamızın düşünce ve çalışmalarını önlemek, sindirmek ve yok etmek isteyenler yanıldıklarını kısa bir süre sonra görecek, Türk işçisini sermayeye peşkeş çekmek, isteyenlerin maskesi düşecektir.

Bu nedenlerle Sendikamız bugün tarihi bir karar verme durumundadır.

Sendikamızın ondört yıllık terte miz, geçmişine leke sürdürmemek, Sendikamız ve üyelerimizin onurunu korumak için karar verme ve gerekli karşı tedbirleri almak zamanının geldiğine inanan İcra Kurulumuz, sayın kurulumuza alınacak karar tasarısını sunmayı gerekli görmüştür."

Merkez Yönetim Kurulumuza sunulan çalışma raporundan sonra dilerseniz Genel Başkanımız Sayın Abdullah Baştürk'ün açış konuşmasını verelim.

MERKEZ YÖNETİM KURULUNUN KAMUOYUNA AÇIKLAMASI

Genel-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu, 26 Haziran 1975 Perşembe günü, İstanbul'da Genel Başkan Abdullah Baştürk başkanlığında yaptığı toplantı sonunda, İcra Kurulunun önerdiği Türk-İş'ten ayrılma kararını oy birliği ile onaylamıştır.

Merkez Yönetim Kurulu, Genel-İş Sendikasının en üst karar organı olan Genel Kurulun en geç Ağustos ayının ilk haftası sonuna kadar olağanüstü bir toplantıya çağrılarak, Genel-İş'in Türk-İş'ten ayrılması konusunu kesin karara bağlamasını da kararlaştırmıştır.

Genel-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulunun oy birliğiyle aldığı Türk-İş'ten ayrılma kararının gerekçesi şöyledir:

GEREKÇE

1.....Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımın bir patlama noktasına gelmesine karşı, Türk-İş'in işçi sınıfı bilincinden uzak bir biçimde suskunluğunu sürdürmesi,

2.....Siyasal amacından saptırılarak, salt işverenlere karşı bir gösterme lik genel grev havası verilen İzmir'deki genel grev uygulamasının bir şike grev niteliğine bürünmesi,

3.....İzmir çapında uygulanan genel grev uygulamasının ardından, Türk-İş'in bu grevin işçi sınıfı yararına getirmesi gereken sonuçları kovalamamış olması,

4.....Türk-İş'in işçi sınıfını tek kasa ve tek üst örgütte toplayıp güçlendirmek, sayısı azaltılmış iş kolları düzeyinde sendikalaşmayı sağlamak yolunda olumlu ve ciddi hiç bir çaba göstermemesi, hatta işçi sınıfı çıkarına bu ilkeleri yok sayması ve sendikaları parçalama yollarını tutması,

5.....Ülkemizde yürürlükte olan kapitalist sömürü düzeninin bozuk düzenin iyileştirilmesi konusunda işçi sınıfına düşen tarihi görevden habersiz görünmesi,

6.....En üst düzeyde bir işçi örgütü olmasına karşılık, sermaye ve çıkar çevreleri ile ve bunların siyasal temsilcileri ile içli dışlılığını sürdürmesi,

7.....İşçi sınıfının sınıfsal bilincini geliştirmek konusunda eğitsel hiç bir çaba göstermemesi,

8.....Siyasi partiler karşısında sözüm ona bir tarafsızlık güttüğü gerçesiyle, işçi sınıfı yararları lehine sürekli olarak bir siyasi tercihten kaçınması ve işçi sınıfını siyasal partiler karşısında boşlukta bırakması.

9.....Sendikaların işçi ödentilerinden oluşan parasal varlıklarının bankalarda yatıp, sermayeci sınıflara kredi olarak verilmesi karşısında yıllardan beri en ufak bir tepki göstermemesi ve bu paralarla, yurt kalkınmasına yararlı olabilecek sınai yatırımlara girişilmesi işinde bir öncülüğü aklına bile getirmeyişi,

10.....İşçi sınıfının bilinçlenmesinden korkması ve en üst kuruluş sıfatıyla bünyesi içinde ayni iş kolunda birden çok sendika barındırmasının yanı sıra sarı sendikacılığa da yeşil ışık yakması,

11.....Faşizan bir zihniyetin ülkemizi bir anarşik ortama itmesi, kardeşin kardeşe kıymasına yol açması, bu tutumdan işçi sınıfının çıkarlarının geniş ölçüde zedelenmesi karşısında, MC iktidarının aklını başına getirecek hiç bir ciddi işlem ve eylemde bulunmaması,

12.....Yöneticileri elinde izleyegeldiği politikanın işçi sınıfının çıkarlarına karşı bir ihanet çizgisine gelmiş bulunması...

13.....Ve bu kuruluşta üye olarak kalmanın, işçi sınıfının bilincinde olan işçiler ve sendikaları bir zillet çemberine sokması,

Noktalarında Genel-İş Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, görüş ve oy birliğine, vararak, bir an önce Türk-İş üyeliğinden resmen çekilmek için bu açıklamayı yapmayı ve en geç 7 Ağustos tarihine kadar olağanüstü genel kongreye bu görüşlerin Genel-İş Merkez Yönetim Kurulu görüşleri olarak götürülmesini kararlaştırmışlardır.



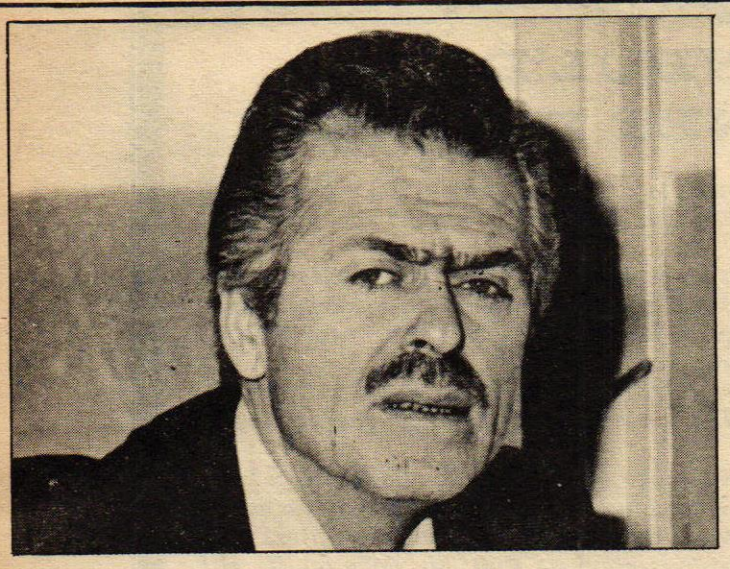

Baştürk:

"TÜRK-İŞ, İŞÇİ SINIFININ EKONOMİK, SOSYAL VE SİYASAL HAKLARINA İHANETİN DERS KİTAPLARINA GEÇECEK KADAR PARLAK ÖRNEKLERİNİ VERMİŞTİR"

SENDİKAMIZ GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTÜRK'ÜN İSTANBUL'DA TOPLANAN MERKEZ YÖNETİM KURULUNU AÇIŞ KONUŞMASI AYNEN ŞÖYLEDİR:

"Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (TÜRK-İŞ) bugün, içinde bulunduğu bunalımdan bir türlü kurtulamayışı; kendini çağdaş sendikacılığın gerekle - rine intibak ettirmede hiç bir çaba gösteremeyişi; "ücret sendikacılığı"nı bile işveren ve sermaye çevrelerinin müsaade ettiği oranda ve muvazaalı biçimde yapmakta oluşu; işçi sınıfının ülkemizin sosyal ve ekonomik kalkınmasında yüklenmesi gereken tarihsel görevi bir türlü üstlenemeyip, kapitalist düzenin siyasal partileriyle flört ederek, kendi sınıfının ve genel olarak halkımızın çıkarlarına ihanet eden bir politika izlemekte ısrar ve inat göstermesi; ayrıca, kendi bünyesinde toplanmış işçi kuruluşları arasına nifak ve bölücü akımlar sokarak Türk İşçi Hareketini, giderek büyütüp güçlendirecek yerde, her gün parça parça eden bir tutum ve davranıştan vazgeçmeyişi karşısında:

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (Genel-İş) İcra Kurulu olarak, bu Konfederasyonla olan ilişkimizi yeniden gözden geçirmek ve üyelik sıfatımızın, sona erdirilmesi konusunu görüşme kararı almış bulunuyoruz.

Bu kararımızın gerekçesini ve nedenlerini Türk İşçi Hareketine ve kamuoyumuza açıklamakta yarar görmekteyiz.

Türk-İş sermaye yanlısı ve işverenlerin oynaşı bir kuruluş haline gelmesinde, bu günkü yöneticilerinin sorumluluğu açıktır. Zaman zaman işçiden yana demeçler vererek, emekçilerin kafasında kendisi için bir umut ışığı parlatmaya özel önem veren yöneticiler aslında işçi sınıfının devrimci atılımlarını köstekleyen, sınıf bilinci ile yapılan hareketleri afyonlayan, kapitalist düzende sermayenin kendisine verdiği ekonomik ve sosyal ulufelerle yetinip emeğin korunması için gereken mücadeleyi savsaklıyan, bir çıkar kadrosundan başka bir şey değildir.

Kısa bir süre önce, İzmir'de yapılan yerel "genel grev"i bile sadece "işverenleri protesto" niteliğinde göstererek, sağcı iktidara yaranmaya çalışarak rahatlarının bozulmamasına özel itina gösteren bu kadro, işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve siyasal haklarına ihanetin ders kitaplarına geçecek kadar parlak örneklerini vermiştir.

Türk-İş yöneticileri işçi sınıfının bilinçlenmesinden korkmakta, sermaye partilerinin ve modası geçmiş siyaset sloganlarının zebunu durumuna düşmektedir.

Türk-İş, bir türlü "partilerüstü politika" izlemek gibi, kökü-dışarıda olan ve gerçek sendikacılığa ihanet sayılacak davranışını terkedememektedir. Son aylar da bu konuda yapılan toplantılar, işçileri ve sendikaları oyalamak, Cephe Hükümetiyle iyi ilişkilerini sürdürmek amacına yönelik oyunlardır.

Türk-İş kendi Anatüzüğünde bulunan ilkelere saygısızlığa devam etmektedir. Aynı işkolunda kurulan sendikalar arasında birleşme ve bütünleşmeyi sağlayarak, "fikirde güçlü", "gövdede büyük" işçi örgütleri kuracak yerde: bir yandan, kendilerine karşı saydıkları ya da rakip gördükleri kimselerin yönetimindeki sendikaları parçalamak, ufalamak; öte yandan güçsüz, küçük sendikaları kendi kanatları altına alıp himayeci rolünü sürdürmek hevesine kapılmıştır. Nitekim aynı işkolunda kurulu birden fazla sendika, halen Türk-İş'in üyeliği sıfatını korumaktadır. Ayrıca, Türk halkının ve ülkemizin demokratik sol bir yöntem için-de kalkındırılması için önerilerde bulunan sendikaları engellemek, onların çabalarını ve çalışmalarını illegal faaliyetlermiş gibi bir takım çevrelere jurnallamak, bu sendikaları içten çökertip ilerici ve devrimci çabalarının hızını kesmek gibi sendikalizmin yüz karası olan hareketler Türk-İş yöneticilerinin günlük meşgaleleri haline gelmiştir.

Son olarak Genel-İş Sendikasının en dinamik kesimini oluşturan bazı ünitelerini koparıp sağcı sendika madrabazlarına peşkeş çekmek için, Sendikalar Yasasını ve Danıştay'ın kesinlik kazanmış kararlarını bile çiğneyerek, İşkolları Yönetmeliğini değiştirmek isteyen Cephe hükümetiyle tam bir işbirliği ve de suç ortaklığına girmiştir.

Türk-İş kendi temel felsefesi olarak çizilen ilkelerini gerçekleştirmek için, şimdiyedek, hiçbir olumlu karar ve mücadele sınavına girmemiştir. Ülkemizin, yeraltı zenginlikleri, madenleri, petrolleri, yabancı ve yerli işbirlikçi sermayeye peşkeş çekilirken; devletimizin tüm ekonomik kaynakları, döviz rezervleri bugünkü sağ iktidarı oluşturan partilerin arkasında duran özel teşebbüs sahiplerinin iştihasına ve vurgun arzularına terkedilirken, vergilerden toplanan fonlar ekonomik güç sahiplerine kredi olarak aktarılırken Türk-İş'ten hiçbir ses çıkmamaktadır. Çok uluslu kumpanya temsilcilerinin, ülkemiz ekonomisinin hakim tepelerini ele geçirirken sosyal ve siyasal hayatımızda uyguladıkları baskı, terör ve anarşi ortamında döktürdükleri kardeş kanları karşısında Türk-İş, sus kunluğunu sürdürmektedir.

Bugün klâsik faşizm; komandosuyla, şeriat özlemcisi sapıklarıyla tam bir oyun sergilemenin provalarını yapmaktadır. İlericiler, Atatürk'çüler, Devrimciler her gün kurşunlanmakta, yasal hakları çiğnenmekte, Anayasa ayaklar altına alınmaktadır. Bütün bu olup-bitenler; sanki, hiç Türk-İş'i ilgilendirmiyormuş, Türk işçisinin gündeminde değilmiş, halkımıza yapılan işkence ve adaletsizliklerin halkın en büyük bölümünü oluşturan işçilerimizle ilişkisi yokmuş gibi delâlet ve atalet içindedir Türk-İş....

Bütün bu gerçekler karşısında, işçi sınıfının liderliğini yapmaya ehliyetli, yetenekli ve iyiniyetli görmediğimiz Türk-İş yöneticilerini pek çok fırsatlarda uyardık. Kendilerini, görevlerini içtenlikle yapmaya davet ettik. Fakat uyarılarımız ve çağırılarımız hiç bir yankı yapmadı. Üstelik Genel-İş topluluğundan gelen bu dürüst, namuslu ve açıkkalpli uyarıları kendi çıkarları için tehlikeli bir gelişme sayan Türk-İş yöneticileri, bu kez, Genel-İş'in devrimci ve demokratik sol niteliği içinde başarıyla sürdürdüğü çabalara suikast tertiplemenin küçüklüğüne düşmüşlerdir. Sanıyorlar ki, İşkolları Yönetmeliğinde yapılacak bir değişiklikle, Genel-İş parçalanacak, ufalanacak, devrimci çizgisinden ayrılacak ve işçisiyle, köylüsüyle, aydınıyla tüm Türk Halkının mutluluğu için girdiği savaştan geri dönecek...

Biz Genel-İş topluluğu olarak ilkelerimizi, savaşımızı, üstümüze düşen tarihsel görevlerimizi terketmeyeceğiz. Ama, artık, Türk İşçi Hareketinin üst örgütü ve işçi sınıfının bilinçli temsilcisi olmak umudunu yitiren; çıkar cephesinin işçi hareketini denetimleri altında bulundurmada kullandıkları ve böylece sınıfımıza ihanet etmekten kurtulmaya karar vermenin zamanı gelmiştir.

Bu kararımızı yetkili organlarımızın onayından geçirdikten sonra Genel-İş topluluğu bir zilletin çenberinden çıkmış olmanın huzurunu duyacaktır."

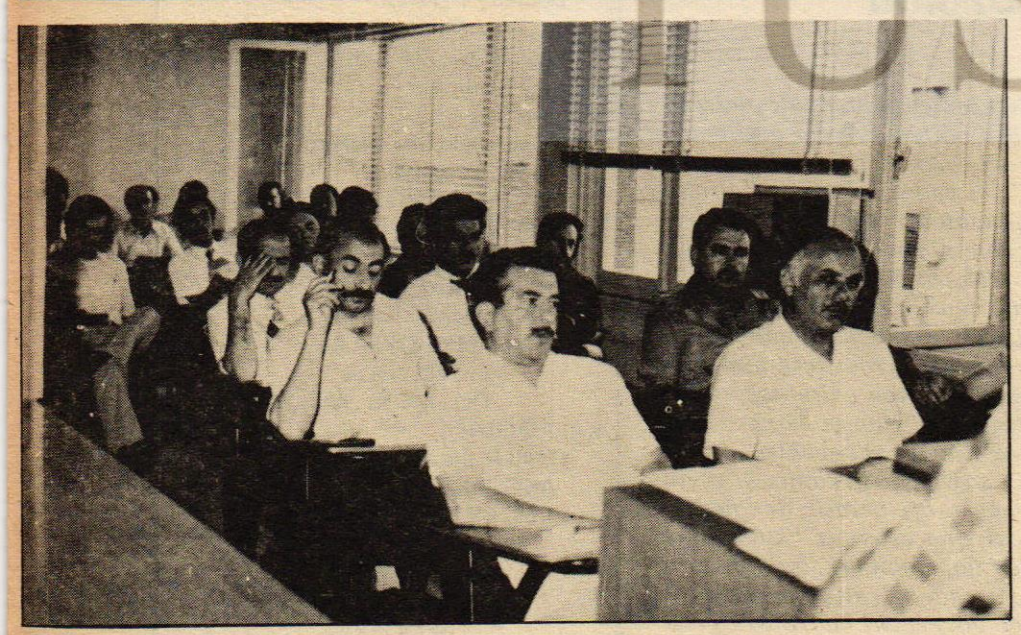

İSTANBUL'DA TOPLANAN ve TÜRK-İŞ'ten AYRILMAYI KARARLAŞTIRAN MERKEZ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ TOPLANTI SIRASINDA.

İŞÇİYE RAĞMEN, İŞÇİNİN KARŞISINDA OLANLAR TÜKENİYOR...

Malatya BES-İŞ, Sendikamıza katıldı

(Genel-İş EMEK, Özel)

Malatya E.S.O. İşletmesinde kurulu bulunan BES-İŞ Sendikasına kayıtlı 125 işçinin tümü istifa ederek Sendikamıza katılmışlardır.

E.S.O. İşletmesinde çalışan ve BES-İŞ üyesi olan 125 işçi, sendikalarının tutumunu ve sendikal anlayışını beğenmedikleri gerekçesiyle istifa ederek, gerçek temsilcileri olduğunu açıkladıkları GENEL-İŞ'e katılmakla güçlerine güç katıklarını söylemişlerdir.

Malatya'da Türkiye Genel-İş çözüldü

Aynı işyerinde kurulmuş bulunan ve 80 üyesi olan Türkiye Genel-İş Sendikası üyelerinden 60 işçi de BES-İŞ üyeleri ile birlikte sendikalarından ayrılarak GENEL-İŞ saflarına katılmışlardır.

Türkiye Genel-İş'ten ayrılarak, Sendikamız çatısı altında bütünleşen işçiler, bir kaç gün içinde Türkiye Genel-İş'in tabelasının ineceğini, yani kalan işçilerin de GENEL-İŞ'e katılacaklarını söylemişlerdir.

ELAZIĞ ŞUBE KONGREMİZ YAPILDI

Kāzım Mülāyım yeniden başkan...

Sendikamız Elazığ Şubesinin 6. dönem genel kurulu 15 Haziran 1975 günü yapılmış ve seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra, Kazım Mülayım yeniden şube başkanlığına getirildiği belli olmuştur.

Sendikamız Genel Başkan Vekillerinden Mustafa Sığan'ın da katılarak, divan başkanlığını yaptığı Elazığ Şubemiz genel kurulunda divan başkan vekilliklerine Yol-İş Sekreteri Cemil Gülyaşar ile Petrol-İş Şube Başkanı Ferit Turgut, katipliklere de Diyarbakır Şube Başkanımız Abdullah Akgül ve Mardin Şube Başkanımız Ahmet Mirzaoğlu seçilmişlerdir.

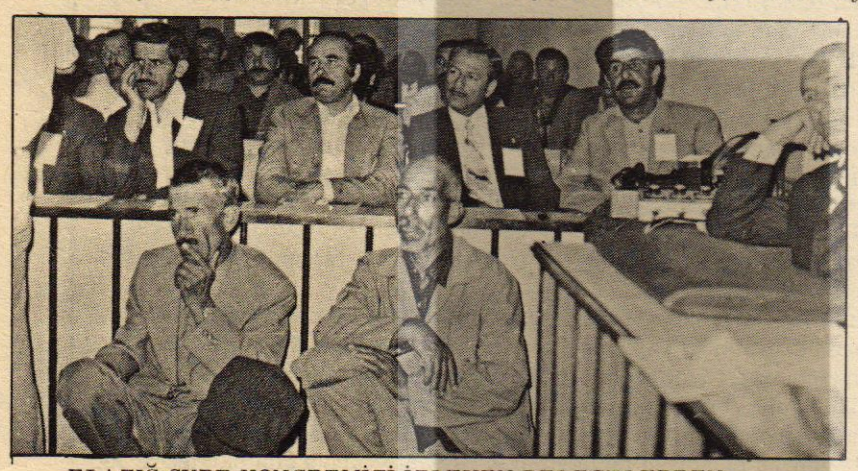

ELAZIĞ ŞUBE KONGREMİZİ İZLEYEN DELEGELERDEN BİR GRUP...

Elazığ Şube kongresinde söz alan konuk ve delegeler çeşitli konulardaki görüşlerini açıklamışlardır. Son olarak söz alan, Divan başkanlığını da yapmakta olan Sendikamız Genel Başkan vekillerinden Mustafa Sığan, kıdem tazminatının yıllardır çıkartılmayışını ve parlamenterlerin kendi maaşlarına yaptıkları zammı ise 5 dakikada, kabul ettiklerini kınamış, patronların işçiler arasına soktuğu ajanlar aracılığı ile işçileri bölme çabalarına da değinmiştir. Sığan, bu durum karşısında tüm işçilerin birlik ve beraberlik için de olmaları gerektiğinede dikati çekmiş ve "İşçi sınıfı birleştiği taktirde, onun bileğini bükecek hiç bir güç olamaz" demiştir. İzmirde yapılacak uyarı direnişi hakkındaki görüşlerini de açıklayan Sığan, "Bu bir uyarıdır, işverenlerin ve hükümetin tutumu karşısında yeni kararlar almamız gerekebilir. Belediye gelirleri yasası en kısa zamanda çıkartılmazsa, yurt çapında belediyelerle el ele vererek direnişe geçebiliriz. Hazırlıklı olmak gerek" diyerek sözlerini bitirmiştir.

Konuşmaların tamamlanmasından, sonra seçimlere geçilmiş ve yapılan oylama sonunda Şube Başkanlığına yeniden Kazım Mülayım'ın getirildiği görüşülmüştür.

Yönetim Kuruluna Baki Kuloğlu, Kadir Sertkaya, Vahap Özer, Zekeriya Kızılaslan, Ahmet Karaduman, Halis Demirel. Aynı Kurulun yedekliklerine ise Mustafa Över, Mehmet Kantar, Hıdır Çok, Zeki Tuncay, Ahmet Bayram ve Muhittin Yerli seçilmişlerdir.

Hüseyin Yerli, Sadrettin Can ve Hasan Sayım'ın Denetim Kuruluna seçildiği kongrede aynı kurulun yedek üyeliklerine de İbrahim Halil Kavak, Reşat Hamedi ve Hüseyin Serin getirilmişlerdir.

Onur Kuruluna Latif Ateş, Aslan Mesutoğlu ve Fariz Beyhan getirilirken, aynı kurulun yedek üyeleri de Gülali Bayram, Emin Karadağ ve Zekeriya Doğan olmuşlardır.

Genel-İş EMEK, Elazığ Şubemizin yeni seçilen yöneticilerini kutlar kendilerine çalışmalarında başarılar diler.

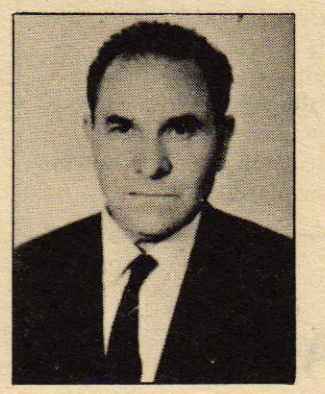

BAŞSAĞLIĞI

Sendikamız üyesi, Ankara belediyesine bağlı Park ve Bahçeler Müdürlüğünde çalışan Rüstem Uçar 22 Mayıs 1975 günü yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak aramızdan ayrılmıştır.

Ankara 1. Şubeye kayıtlı olan üyemiz Rüstem Uçar, gerek sendikamız topluluğunda, gerekse mesai arkadaşları arasında dürüst ve çalışkanlığı ile tanınmıştır. Uçar'ın ölüm haberi büyük üzüntü yaratmıştır.

Genel-İş EMEK, merhuma Tanrı'dan rahmet, kederli ailesine ve mesai arkadaşlarına baş sağlığı diler.

İSTANBUL'DA SÜNNET DÜĞÜNÜ

GENEL-İŞ, İstanbul Kapı ve Kalorifer İşçileri Şubesi 23 Ağustos 1975 günü yoksul üyelerimizin çocukları için sünnet düğünü yapacaktır.

Sünnet çağı gelip te, çeşitli nedenlerle ve özellikle ekonomik olanaksızlıklardan ötürü sünnet olamayan çocuklar, Sendikamız İstanbul Kapı ve Kalorifer İşçileri Şubesi tarafından düzenlenen bir törenle sünnet edileceklerdir.

İstanbul Kapı ve Kalorifer İşçileri Şube Başkanı Durmuş Çavdar Genel-İş EMEK'e verdiği özel demeçte şunları söylemiştir:

"Konut Kapı ve Kalorifer hizmetlerinde çalışan işçi kardeşlerimizin, çözüme kavuşmamış yığınla sorunları vardır. Genel Başkanımız Sayın Abdullah Baştürk'ün girişimleri sonunda Kapı ve Kalorifer işçileri ile ilgili bir Yasa teklifi, Millet Meclisi Adalet Komisyonu'ndan geçerek kabul edilmiştir. Bu yasanın gerçekleşmesi Konut Kapı ve Kalorifer hizmetlerinde çalışan kardeşlerimize büyük umut kapıları açmıştır.

Bu yararlı girişimden önce, Konut Kapı ve Kalorifer işçilerinin gerek çalışma koşulları, gerek iş güvenlikleri, gerekse diğer sorunları bir karanlık içindeydi. Günde 24 saat çalıştırılan işçi kardeşlerimize asgari ücreti bile vermeyen işverenlerin çağdışı tutumları karşısında, çocuklarına karşı yapmakla yükümlü oldukları görevleri yerine getirememenin üzüntüsü içinde olan Kapı ve Kaloriferci kardeşlerimizin çocukları için bir sünnet düğünü yapmayı kararlaştırdık.

Hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim."

KAPICILARIN ÜCRETLİ İZİNLERİ KOMİSYONDA KABUL EDİLDİ

KAPI VE KALORİFER İŞÇİLERİNİN FAZLA MESAİLERİ DE VERİLECEK

Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun 25.6.1975 günü yaptığı toplantıda konutlarda çalışan kapıcı ve kalorifercilerin yıllık ve haftalık ücretli izin kullanabilmelerini ve fazla mesai alabilmelerini öngören yasa tasarısı görüşülerek kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda, konutlarda çalışan kapı ve kalorifer işçilerinin ücretlerindışındaki yasal haklarını nasıl kullanacaklarına ilişkin hükümet tasarısı ile Sendikamız Genel Başkanı ve CHP İstanbul Milletvekili Abdullah Baştürk ve 8 arkadaşının aynı konudaki 1415 sayılı iş kanununa bir madde eklenmesine ilişkin teklifi birleştirilerek görüşülmüştür.

Teklife göre, konutlarda veya konut olmayan iş hanlarında kapıcı ve kaloriferci olarak çalışanların günlük çalışma süresinin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleriyle yıllık ücretli izin haklarının, tahsis edildiği hallerde kapıcı konutlarıyle ilgili sorunların düzenlenmesinde yapılacak değişik şekil ve esaslar, Çalışma Bakanlığınca çıkartılacak bir tüzükle belirtilecektir.

İşçi memur ayrımının çözümü 1,5 yıl ertelendi

12 Sayılı yasa gücündeki kararnamenin işçi-memur ayrımı sorununun çözümü en az 1,5 yıl geciktirdiği saptanmıştır. Geçecek olan 1,5 yıldan sonra da herhangi bir anlaşmazlık çıktığı taktirde konu danıştay tarafından ele alınacaktır.

12 sayılı yasa gücündeki kararnamenin 5. maddesine göre, kararnamenin yayım tarihinden itibaren altı ay içinde bir komisyon kurulacaktır. Maliye Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı uzmanlarından oluşacak bir komisyon, "hangi kurumların devlete verilmiş asli ve sürekli bir kamu hizmetini genel idare esaslarına göre, yürütmekle yükümlü olduklarını, hangilerinin bu nitelikte bulunmadıklarını" belirliyecektir.

Ertelemenin ötesinde, daha önce sözü edilen ayrıma çözüm getirmekle yetkili Yüksek Hakem Kurulu'nun yetkileri elinden alınmış bulunmaktadır. İlgililerin belirttiklerine göre, konunun önemi sadece Yüksek Hakem Kurulu'nun, kaldırılmasında değil, bundan ayrı olarak, çözümün tamamen idari tasarrufa bırakılmış olmasındadır. Komisyon çalışmalarından sonra, son çözüm ve kararı Bakanlar Kurulu verecektir.

12 sayılı kararnamenin getirdiği başka bir özellik de "bedensel çalışma esasının" kaldırılmasından doğmaktadır. İşçi-memur ayrımı sadece çalışılan kurum - lar ve görevdeki kadrolara göre belirlenmekte, bu konuda asıl ölçüt olan "bedensel çalışma esası" bir kenara itilmiş olmaktadır.

Yabancı Sözcükler

Monarşi+Aristokrat +
Oligarşi + Teokrat +
KAPİTALİZM + Teokrat +
FAŞİZM + Bürokrat +
VE =
DE...MOK..RAT. (!)
Bildiklerimiz:
KÖYLÜ + İŞÇİ + EMEK + MAL ;
Artı değer + bire yirmi ikibin fark !
VE.VE...
Yüce DE..MOK..RAT. (!)
Eylemleri :
Sat, Ağam sat +
İçe sat + Dışa sat +
Eğemensin +
Ve..Ve =
DE..MOK..RAT. (!)
Kâr : ÇOK +
yat, AĞA, m yat +
Denizde : (YAT)
Ve..Ve, de =
DE..MOK..RAT. (!)
Süngüyü görünce:
Dışarı kaç
sizce böyledir : Nakarat
Ve..Ve..deki
DE..MOK..RAT. (!)
MSP, TEOKRAT +
CGP, BÜROKRAT +
DP, Aristokrat +
MHP, BÜROKRAT +
AP, TEKNOKRAT +
VE..VE..ler =
DE..MOK..RAT. (!)
KARAOĞLAN +
YENİLİK, ler +
AKGÜNLER +
ECEVİT +
Gerçekler +
HALK +
VE =
DEMOKRAT !...

Ahmet TURHANERİ
Adana



İŞÇİ HAKLARI, GÜNDEMDE KALACAKTIR

attila ilhan

İzmir'deki genel uyarı direnişi, ister sendika konfederasyonları arasındaki çekişmeden, ister lokavta karşı işçilerin öfkesinden doğmuş olsun, zor inanılır bir disiplin içinde başarı kazanması ve kazasız bela sız geçmesi, işveren çevrelerini telaşlandırırken, kamu oyunun dikkati ni yeniden işçi sınıfı ve onun özlemleri üzerinde yoğunlaştırmıştır. Ga liba en büyük yararı da bu olmuştur.

Birden farkediliyor ki Türkiye'de grev hakkı Anayasa'da handiyse kayıtsız şartsız olarak vardır da, grev ve lokavt yasasıyla bir sürü kısıntıya uğramıştır. Böyle olması da hakseverlikle bağdaşır bir şey değildir: en başta, Anayasa grev hakkını bütün çalışanlara tanıdığı halde, sonradan bu hak sendikalara indirgenmiştir.

Bir başka nokta Anayasa'nın lokavtla ilgili ilginç tutumudur. Anaya sa'nın lokavttan söz eden maddesinin gerekçesiyle ele alındığı zaman görülmektedir ki, lokavt Anayasa'da bir 'insan hakkı' olarak ele alınma mıştır. Böyle yapsaydı, elbette kendi kendisiyle çelişirdi, zira Anayasa bilindiği gibi mülkiyet hakkının bile 'kamu yararı aleyhine kullanılama yacağı' kaydını getirmiştir; lokavt mülkiyet hakkının değil yalnız kamu aleyhine, basbayağı insanlık aleyhine kullanılması anlamı na geldiğine göre, hiç kuşkusuz Anayasa'nın ruhuna uygun olmayan bir uygulama o larak sürüp gitmektedir.

Bunun dışında işçilerin sendikalarını özgürce seçmeleri konusu (kışaca referandum diye biliniyor) mutlaka bir esasa bağlanmalı, gittik çe uyanan, uyandıkça haklarına daha çok sahip çıkan Türk işçisinin bu konuda da özlemleri gerçekleştirilmelidir.

Genel uyarı direnişi, bütünüyle ele alınırsa, hiç olmazsa bu noktala rı yeniden gözönüne getirdiği, tartışmasına olanak sağladığı için yarar lı olmuştur denebilir. Ayrıca Türk işçilerinin disiplinli ortaklaşa eyle me yatkınlığını kanıtladığı kadar, olay çıkan benzer eylemlerdeki suç suzluğunu da karine yoluyla anlatmıştır. Kışkırtıcılar araya giremeyin ce yetmiş bin işçinin hayli büyük çaptaki eylemi kimsenin burnu kana madan atlatılmıştır. Bu da Türk işçi sınıfının lehine bir not sayılmalı dır.

O Türk işçi sınıfı ki, hangi ülkenin işçi sınıfıyla kıyaslansa bütün rakamlar ne kadar ezildiğini, ne kadar sömürüldüğünü göstermekten baş ka bir şeye yaramamaktadır. Herkes de biliyor, Türk işçisinin aldığı üc ret gerek Avrupa'da gerek öteki kıtalarda çalışan işçilerin ücret orta lamasından gülünç denecek derecede düşüktür: Japon işçisi saatte orta lama 34 lira, Amerikan işçisi 84 lira, İtalyan işçisi 54 lira, Fransız iş çisi 50 lira alırken Türk işçisi ancak 8 lira 75 kuruş almaktadır. Tür kiye'de çalışan on üç milyon kişiden ancak üç milyonunun iyi kötü sos yal güvenliği sağlanmış, geriye kalan on milyonunki sağlanamamıştır. Yani çalışanların büyük bir kısmı tam anlamıyla güvencesiz bir hayat sürdürmektedir, oysa Türk Anayasası herkese sosyal güvenlik hakkını tanımıştır.

Maddi hayat koşulları böyle ağır bir tablo içinde beliren işçilerin MC iktidarı tarafından sürekli olarak işverenler lehine ezilmesi, elbet olayları ve koşulları daha iyi değerlendirmesine, durumunu ve öteki du rumları daha bir bilinçli olarak karşılaştırmasına olanak verecektir. Ge nel uyarı direnişinden sonra, görevini yapmaktan başka bir kusuru olma yan İzmir Valisi'nin işverenlerin adeta buyruğu üzerine işten alınması, yöresel işçi militanlar aleyhine koğuşturma açılması, buna karşılık ik tidarın hemen işverenlerin gönlünü almak için türlü sevimlilik numara larına girişmesi, bu değerlendirmenin daha nesnel ve sağlam olarak ger çekleştirilmesine yarayacak ögeleri getiriyor.

İşverenler ne derse desin, Türkiye'de işçi hakları daha uzun süre kamuoyunun gündeminde kalacaktır: Anayasa'nın özlemleri yaşanır gün delik gerçekler haline gelinceye kadar.

KARARAN TÜRKİYE

ali nejat ölçen
İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin üzerinde dolaşan ka ranlık bulutları görmek için çok yükseklerde dolaşmaya gerek yok. Kendi faşist ve teolojik diktatoryasını kurmak için, bunun planlanarak yapıldığını düşünenlere hak vermemek olanaksız. Bu karanlık amaçlarını açıkça uygulamaya koyulan bu siyaset adamcıklarının, görünürde tek dayanakları, komünizm tehlikesidir. Sığındıkları bu yapmacık tehlikeye halkı inandırarak, faşist eylemlerini sürdürmeyi planlamaktadırlar. Bunda başarılı olmadıkları söylenemez. Kendi yarattıkları olayları, kendi eylemlerinin gerekcesi olarak kullanmakta başarılı lar.

Tokat'da, Diyarbakır'da, Elazığ'da boy veren faşist eylemler, onlara göre komünizm tehlikesine karşı halkın karşı koymasıdır. "Kavgayı, halkı yanıltıcı mekanlarda ve koşullarda yapmak yerine halkın içinde ve onun daha iyi göreceği yerde yürütmeliyiz" di ye yazmıştı Ortadoğu Gazetesi 31 Ocak 1975 günü. Aynı günlerde bir Milletvekili, Milliyetçi Cephe adına Meclis komisyonunda ayaklanmadan bahsetmiş, sırası gelince kaçacak delik arıyacaksınız diye ağız dolusu tehdit savurmuştu. Olaylardan sonra Ortadoğu Gazetesi 17 Şubat 1975 günlü sayısında:". . yırtın bakalım şimdi, imdat iste, isyan var diye bağır. Onun adına isyan demezler uyanış derler" di ye yazmıştı. Demek ki Halk, uyanınca bu adamcıklar gibi düşünmeyenleri us landırmak için evlerin içine mazot püskürtüp (Tokat'da böyle yaptılar) yakmaya çalışacak öyle mi? Türk halkı her uyanışında daha çok düşünmeyi ulusu daha çok bütünleştirmeyi amaç almıştır. Türk halkının barışçı ruhu , adam öldürmeyi, yığınları susturmayı korkutmayı değil, tüm tersine özgürlüğü, insanca yaşama yollarını aramıştır.

Bir hukuk devletinde bir Başbakan yardımcısı nasıl olur da devletin güvenlik kuvvetlerine kendi kuvvetlerinin yardımcı olduğundan bahsedebilir. O halde milis teşkilatına sahip bu adam. Bütçesi var. Kaynağı bilinmeyen bir yerden besleniyor olmalı. Yüz kırk yıl önce, Mısır valisi iken kendi kuvvetleriyle Osmanlı Devletine yardım etmeye kalkan Kavalalı Mehmet Ali Paşayı hatırlatıyor bu adam azıcık bize. Kütahya'ya kadar gelmiş, o tarihteki İngiltere ile pazarlıklara girişmiş ve 1838 İngiliz-Osmanlı ticaret anlaşması imzalanmazsa, İngilizler bu paşayı koz olarak kullanmayı planlamışlardı. Kavalalı Mehmet Ali Paşa, aslında dar görüşlü, ihtiraslı bir zavallı adamdı. Bu tür adamlar kendi hayatlarını kendileri öderler. İngiliz büyük elçisi Ponsoby, o tarihte İstanbul'da yazdığı bir mektupta:" Eğer Osmanlı sarayı, teklif ettiğim ticari şartları kabul etmezse, Kavalalı Mehmet Ali Paşayı İstanbul üstüne yürütmenin tam zamanı geldiğine kani olacağım" demiş ve İngiliz Başbakanı Palmerston'a gönderdiği bir mektupta:"Artık daha fazlasını istemeye hakkımız olmayacak kadar mükemmel ve umduğumuzun çok üstünde tavizler elde ettik" diye yazmıştır.

Yüzkırk yıl öncesi, ne kadar da bu güne benziyor. Gerici kuvvetlerin aynı saldırganlığı, yobazlığın sindirici eylemleri, güvenlik kuvvetlerinin grup hegemonyası için kullanılması, siyasal iktidarın tehlikeli denge politikaları ve nihayet ülke çıkarlarında gösterilen yabancılaşma. Devlet eriyor, kayboluyor sanki.

Ve ilk kez Devlet bütçesinin paylaşıldığı bir dönemi yaşıyoruz. Baskı grupları, dar bütçe olanaklarının en bolunu kendilerine ayırmanın yarışı içinde Dünyanın hiçbir yerinde ve Türkiye'nin hiç bir döneminde kamu bütçesinin yüzde 35 oranında açık verdiği görülmemiştir. Hükümet boy gösteren sokak olayları ve karanlık eylemler karşısında nasıl halinden memnun ise, bütçenin talan edilmesi karşısında da o denli serinkanlı ve seyirci. Neden seyirci acaba? Bir nedeni olmalı elbet. Belki de, seçimle iktidara gelmekte umudu olmayan adamcıklar, kendileri için en uygun siyasal ortamın bir ekonomik bunalımla daha kolay oluşacağını düşünmekte ve buna bel bağlamakta olmalılar. Böylece ülke çıkarlarını düşünen dinamik ve devrimci güçleri sokağa çekmek daha kolay olacak ve kafalarına balyoz, indirmenin gerekçeleri adamcıkların ellerine kolayca geçebilecek.

Dinamik ve devrimci güçlerin bu oyuna gelmeyeceği anlaşılıyor. Tüm gençlerin ve emekçilerin, elinin tersiyle sokaklarda kurt gibi uluyarak kanlı gösteride bulunanları, posta pulu gibi kaldırımlara yapıştırmaları elbette mümkün. Ama yasalara saygınlığı, sabırla bütünleştirmeyi biliyor tüm gençler ve emekçi dinamik güçler.

Şunu da biliyor emekçi dinamik güçler. Eğer bu adamcıkların gözü daha da kararırsa, Hitlerin kavgam kitabı geçerliliğini hala yitirmemişse , SS örgütlerine özlem duyulması sürüp gidiyorsa, bütün bunları yerle bir etmenin kimlere nasip olacağını emekçi dinamik güçler biliyor ve kendilerinin ne denli barışçı ama etken unsur olduklarını görüp hissediyorlar.

Sermayeden yana, emeğin karşısına çıkarak enflasyonist politikalarla , emeğin payını sermaye çevrelerine geri ödeyerek, faşist yöntemlere başvurmanın ve bunu yapmacık komünizm , tehlikesinin panzehiri gibi göstermenin ne kadar olanaksız olduğunu bu çağ dışı adamcıklar elbette göremez. Ama 1975 Türkiye'sinde yeni bir umut, "aydın emekçi" kadrolar uygarlığın ve ilericiliğin simgesi olarak ortaya çıkıyor. Ülkenin ekonomisinde, sosyal yapısında ve siyasetinde varlığını ve ağırlığını duyuracak uygar ve barışçı bir güç olarak doğup fışkırıyor. Görüyor, düşünüyor, tartışıyor, ve bilinçleniyor. Sokak çocuklarının, şımarık ve kanlı olaylarına karışmak istemiyor. Karışırsa Türkiye'nin nasıl karmakarışık olacağını bildiği için karışmıyor.

Ondan ötürü , ey büyük Türkiye'nin küçük adamcıkları. Çocuklarınızı sokaklardan çekiniz. Pişman olmadan önce. . .

ÜLKEYİ NEREYE GÖTÜRMEK İSTİYORLAR!..

Kapitalizmin ve onun uşaklığını yapmakta olan dört ayaklı MC hükümetinin bıraz, daha ayakta kalabilmelerini, gerçekleştirmek için, yurdun dört bir yanında devrimcilere karşı giriştikleri kanlı saldırı olayları, Türkiye'nin nereye götürülmek istendiğini açıkça göstermektedir.

Doğu'dan Batı'ya, güney'den kuzey'e yurdun her köşesinde devrimcilere karşı girişilen saldırı ve katliam giderek yoğunluk kazanıyor. İlerici yayınları okuyanlar dövülüyor, solcu eserlerin gösterildiği sinemalar tahrip ediliyor, tiyatro oyuncuları tehdit ediliyor, oyunların gösterilmesi engelleniyor.

Emeklerinin gerçek karşılığını almak amacı ile direnişe geçen, grev yapan devrimci işçiler, emekçiler her yönden baskı altında tutuluyor. Saldırılara uğruyor, dövülüyor, kurşunlanıyor. Bütün bu olup bitenler karşısında dört sağcı partinin bağımsızları da yanlarına alarak oluşturduğu hükümet, gereken önlemleri alacağı yerde, olayların büyümesini körüklemeye devam etmektedir...

Erzurum'da Dostlar Tiyatrosu'nun oynayacağı bir oyun sırasında olaylar çıktığını unutmadık. Bu olaylardan iki gün önce Erzurum'da oturan bir MHP'liye telgraf çeken MHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı ve de "Başbuğ" Alpaslan Türkeş, in bu telgraftaki tek cümlesi çok ilginçtir. Türkeş telgrafta aynen şöyle diyor, telgrafı çektiği MHP'liye: "Anneniz ağır hasta, acele kan isteniyor."

Ve bu telgrafın ardından Dostlar Tiyatro'sunun oynayacağı oyun Türkeş'in komandolarınca engellenmek isteniyor. Olaylar yaratılıyor. Emir yüksek yerden gelmiştir..... Başbuğ, kan istiyor. Bu istek elbetteki yerine getirilmelidir..

CHP'nin Gerede'de düzenlediği açık hava toplantısında çıkan olaylar ise bir başka ilginçtir!.. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in bulunduğu araba daha Gerede'ye girerken başlatılan taşlı, çivili, sopalı saldırıyı düzenleyen yeşil sarıklı, çember sakallılar ve ondört, onbeş yaşlarındaki çocukların nereden yönetildiği açıktır. Atatürkçü, laik bir ülkenin küçük bir yerleşme, merkezinde namaz kılmak için yapılan camiiyi taş, çivi ve sopalarla dolduranların amaçları da açıktır. Din işleri ile Devlet işlerinin birbirinden ayrılması gereken yerde, yeşil sarıklı, çember sakallılar üstünde beş vakit namaz kıldıkları halıların üstüne taş yığını yaparak, kendilerinin de kurtuluşunu amaçlayan bir ilerici partinin Genel Başkanına ve taraftarlarına karşı silahların da konuştuğu bir saldırı düzenlemişlerdir.. Kubilay'ın boğazını kör testere ile kesenler, bu kez Gerede'de ilerici, aydın ve devrimcilerin kanını akıtmak istemişlerdir. Gerede olayı devrim tarihine yeni bir sayfa eklemiştir.

Başbakana yapılan saldırı karşısında sesleri kısılıncaya dek suçlama yarışına girişen sağcılar, Ana Muhalefet Partisi ve Atatürk'ün kurduğu en büyük partinin genel başkanına yapılan saldırılara bizzat kendileri katılmışlardır. AP Bolu Milletvekili ve Millet Meclisi Başkan Vekillerinden Ahmet Çakmak'ın elinde tabancanın ne işi vardı? Üstelik Ahmet Çakmak, "Ben de Ecevit'i dinlemek üzere geldiğim de olaylar başlamıştı..." diyor. Bay Çakmak'a sormazlar mı, "Ecevit Mecliste konuşurken dinlediğiniz, ders aldığınız yetmedimi ki, bir de kalkıp ta Geredeye kadar gittiniz Hem siz dinleseniz ne olacak sanki. Yolunuz da belli, kafa yapınız da.."

Olaylar her geçen gün bir başka yerde patlak verirken, yoğunlaşırken geniş halk yığınları gerçekleri biraz daha objektif olarak görebilmekte ve iyiyi kötüyü, doğruyu yanlışı, haklıyı haksızı ayırdetmektedir. Tabandan başlayan uyanış ve kıpırdanma saldırıların sonunun geldiğini göstermektedir. Hele toplumun öncüsü olan işçi sınıfımızın uyanışı aydınlık günlerin çok uzaklarda olmadığının belirtisidir. Gerede olaylarından sonra, büyük çoğunluğu işçilerin oluşturduğu Karabük'te bu öngörü açıkça kanıtlanmıştır.

Gerede olaylarından sonra, 16 Haziran günü İzmir'de yapılan uyarı direnişi sırasında işyerlerini gezerken Gültepe'de gözümüze takılan şu pankartı anımsadık nedense; "Mason+Yobaz+Faşist =MC"

Bir de şunu anımsadık, CHP eski Genel Başkanı İsmet Paşa'nın Urfa'da taşlanması sırasında zorbalığı kendilerine meslek edinmiş olanların bugünkü hükümetin kilit noktalarına yerleşmiş olmaları dikkat çekicidir. Kim bilir belki de tarih yenilenir ha, bu dağ liyor akla...

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ SAVI DOĞRUMU

av.ibrahim türk

Son yıllarda, bir çok hukukçular, politikacılar, kamu kurumlarının sorumluları, "hukukun üstünlüğü" diye bir yargıda bulunmaya başladılar. Ve giderek bu sav yaygınlaşmaya başladı. Siyasal iktidarlar bir yasanın yargısını, yüksek yargı kurumlarının kararlarını yerine getirmediği ya da bunu yerine getirmeyi geciktirdiği zaman, "hukukun üstünlüğü" savı yükselmektedir, genellikle hukukçular ve muhalefet partilerinde.

Sayın Prof. Dr. Faruk Erem, Türkiye Barolar Birliği Başkanı olarak Kayseri'de verdikleri bir konferansta, sık sık "hukukun üstünlüğü" savında bulunmuş basından öğrendiğimize göre.

Sayın F. Erem, "güdümlü demokrasi özlemi içinde hukukun üstünlüğünden söz edilemez", demektedirler. Güdümlü demokrasiden neyi anlatmaya çalıştıklarını bilmiyoruz, ama "hukukun üstünlüğü" savlarının bilimsel temeli yoktur, Sayın F. Erem, yurdumuzdaki tüm avukatları temsil eden bir kuruluşun başkanı olarak biraz daha bilimsel olmak zorundadır, kanımızca. Sayın F. Erem'e göre, bireysel ve sınıfsal bencilliğin bulunduğu toplumlarda ekonomik kamu düzeninden söz edilemeyeceği gibi, hukukun üstünlüğünden de söz edilemez, zira bu düzen hukukun üstünlüğüne aykırıdır.

Hukuk sorunu tarihin her döneminde uzmanların sorunu olarak kalmamış, tüm kişilerin sosyal sınıfların, örgütlerin de sorunu olmuştur. Bu nedenle hukuk toplumunda sadece hukukçuları, bilim adamlarını, uzmanları ilgilendirmez, tüm canlıları ilgilendirir. Ve gene her çağda hukuk kavramı ile hukuk için savaş kavramı biri ötekine karşıt olmamıştır.

Sayın F. Erem, bilerek yada bilmeyerek hukukun sınıfsal niteliğini ortaya koymak gereğini duymuyor. Ona göre uygulamada bir hukuk ve hukuk kuralları taşıyan yasalar vardır, bunlar üstün niteliktedirler bunlara uyulmaması halinde hukukun bu üstünlüğü sarsılır, yurttaşların hukuka ve hukuk kurumlarına güvenleri azalır. Sayın Erem in bu savlarının ideolojik temeli tabii hukuk ve burjuva bilimciliğine dayanır. Burjuva sınıfı, tabii hukuk savı ile feodalizmi yıkmış bu savaş döneminde tabii hukuk burjuva sınıfının savunma silahı olmuş, akıl, adalet, denge, eşitlik, bağımsızlık, özgürlük gibi savlar ileri sürülmüştür. Feodalizmin yerine iktidarı elinde tutan burjuva sınıfı, tabii hukuk kurallarını bu kez, işçi sınıfına ve sömürülen tüm sınıflara karşı silah olarak kullanmaya başlamıştır.

Sınıflı toplumlarda, hukuk, iktidarda bulunan sınıfların çıkarlarına uygun olarak ve onların iktidarlarını sürdürecek nitelikte kurallara bağlanır ve yasalar halinde uygulama gücü kazanır. Bu nedenle, bizim toplumumuzda da, sınıflı olması nedeni ile, hiç kimsenin beklemediği, korumadığı bir hukukun üstünlüğünden söz edilemez.

Hukuk onu yaratan sınıfın çıkarlarına uygun olarak kurala bağlanmaz. Sadece yürürlükte bulunan hukuk kuralları başka deyimle yasalar, aynı zamanda kendilerini vareden sınıfın ekonomik işlevlerinin ve ideolojilerinin de ürünüdürler. Hukuk kuralların gelişip oluşmasında hukuk bilimcilerinin katkıları varsa da bunlar sadece birer aracı ve yapıcı görevini görürler. Bu nedenle hukukun üstünlüğü savunulurken, hukuk kurallarının koyucusu olan sınıfların tüm egemenliklerine bir hukukilik verilmektedir. Önemli olan Sayır Erem, hukuka ve hukuk hareketlerine yüce bir istemin ürünü olarak bakmaktadır. Oysa ki, "hukukun devinmesini belirleyen iki sınıfın, iki çıkarın karşılaşmasından doğan ödünlerin gelgitidir. İktidardaki sınıf sömürüsünü sürdürmek ve daha genişletmek için mücadele ederken, ezilen sınıflar yaşama hakkını kazanmak ve genişletmek için mücadele eder. "Bu nedenle hukuk kurallarına bir egemen sınıf istemi olarak bakılmaz sadece. Ama bu durum, kuralların konmasında egemen sınıfın çıkarlarına öncelik verildiği ve yasanın belirleyici niteliğinin egemen sınıfların iktidarlarını korumak olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Hukuk aynı zamanda bir baskı aracıdır. Hukuk iktidarda bulunan sınıfların bir güvencesidirde. Bu nedenle, dün ödün olarak koparılmış olan karşı-hukuk kurallarının uygulanması siyasal iktidarın, zararına olduğu zaman, bu kuralları uygulamamak için, çeşitli hukuk kılıfları hazırlanır. Böylece de hukuka keyfilik, kişisellik çamurları sıçratılmamış olunur.

Sayın Erem, hukukuh üstünlüğünü savunurken, hukuk kurallarının ayrıcalıksız tümünün uygulanmasında siyasal iktidarların ve temsil ettikleri sınıfların çıkarları olmadıkça hareket etmeyeceklerini unutmuşa benzer. Bir konu yasallık kazandıktan sonra ve yazılı hukuk kuralı halini aldıktan sonra sorun bitmez. Kendileri de çok iyi bilirler, uygulamaya geçmeden yürürlükten kaldırılan ya da uygulama bulmayan yasalarımızın sayıları bir hayli kalabalık olsa gerek. Eğer konmuş olan hukuk kuralları, hukukun üstünlüğü vardır diye uygulama bulsaydı bu konuda savaşa gerek kalmazdı. "Bir hukuk kuralının gücü onu ileri iten ya da ona direnen maddi güçlere bağlıdır. "Kuralın konması ile sorun sona ermek, ona bekçilik edecek, uygulamaya sokturacak güçler de gereklidir. Egemen sınıflar, durumları uygun olur olmaz, güç zamanlarda verdikleri ödünleri geri almak eğilimindedirler. Örneğin: 1961 Anayasasında yapılan değiştirmeler, kamu görevlilerinin sendikal hakları gibi. Eğer, 274 sayılı Sendikalar yasasını değiştirerek ilerici sendikaların kapanmasını sağlıyacak olan yasa maddeleri, bir 15-16 haziran olayları olmasaydı yürürlükten kaldırılır mıydı? Hukuk kuralları onu koruyan, destekleyen uygulanmalarında çıkarları bulunan güçlerin, sınıfların demokratik baskıları ile harekete geçer. Bu nedenlerle "hukukun üstünlüğü" savı yetersiz, soyut, daha çok iktidardaki sınıfı savunan sınıfsal içerikten yoksun bir savdır.



DEMOKRASİ

Halk İdaresi. Halk hükümeti. Derebeylik düzeni - nin yıkılışı ve kapitalist ekonominin doğup yükselişi çağdaş demokratik mücadeleleri başlatan bir dizi halk ayaklanmaları ile birlikte yürüdü. 17 Yüzyıl ortalarında İngiliz devrimi, 18. Yüzyıl sonlarında Amerikan ve Fransız devrimleri büyük burjuva-demokra - tik ayaklanmalardı. Bu ülkelerdeki yükselen kapitalist sınıflar feodal kurumların ve feodal iktidarların, yerine bütün feodal ve monarşik sınırlamaları kaldıracak ve devlet gücünü burjuvazinin ellerine geçire cek bir siyasi özgürlük düzeni kurmak peşindeydiler. Böylece kapitalist ekonominin gelişmesini önleyen en geller de ortadan kaldırılacaktı. Bu devrimlerde fii - len çarpışan halk yığınları ise kendilerine siyasi öz-gürlük ve ekonomik refah sağlayacak demokratik hak lar için savaşmışlardı.

Burjuvazi hiçbir zaman tam bir demokrasinin yürekten taraftarı olmadı. Burjuvazinin demokrasi anlayışı derebeylik devrine özgü sınıf ayrıcalıklarının kaldırılmasından, ekonomik ve siyasi kudreti kendi ellerine geçirmelerini sağlayacak, yasa önünde şekli eşitlik kurulmasından daha öteye hiçbir zaman gitmedi. Bu nedenledir ki işçiler ve müttefikleri (bağlaşıkları) genel eğitim hakkı ve servet kayıtlamalarından kurtarılmış oy hakkı (genel oy) gibi hakları için bu defa da burjuvaziye karşı sürekli ve inatçı mücadeleler vermek zorunda kaldılar. Demokrasinin korunması ve genişlemesi için en sabatlı (direşli savunucu) ve savaşçının şehirlerin işçi sınıfı olduğu artık iyice anlaşılmın bulunmaktadır.

Ezenler ve ezilenler, sömürenler ve sömürülenler sınıflarına ayrılmış ve sömürenlerin egemenliği altında bulunan sınıflı bir toplumda demokrasi daima bir sınıf demokrasisi olacak, tam anlamında bir halk hükümeti anlamına gelmeyecektir. Bu gerçek, bir avuç hür vatandaşın büyük bir köle yığınını yönettiği eski Yunan siteleri demokrasisinde doğru olduğu gibi, burjuva demokrasileri için de doğrudur. Burjuva ale - mi yığınların baskısı ile bir Anayasa kabul eder, bir parlamento kurar, genel oy esasını ve şekilde bütün siyasi hak ve özgürlükleri kabullenir. Bununla bera - ber büyük işçi ve köylü yığınlarının bu siyasi kurum lardan yararlanma ve özgürlükleri kullanma olanakla rını çeşitli yollarla sınırlandırır; yığınların kendi mü cadeleleri ile sağlanmış bulunan hakları savunmak ve kullanmak için bile aralıksız savaşmaları gerekir. Bur juva demokrasisinde devlet örgütü öyle ayarlanmıştır ki yığınların siyasi faaliyetini felce uğratmak ve e - mekçilerin siyasi hayata katılmasını, müdahalesini ön lemek için kolaylıkla kullanılabilir. Halk önemli demokratik başarılar kaydettiği zaman bile parlamentodaki sonu gelmez boş tartışmalar arkasında profesyonel politikacılar, toprak ağaları ve aracı tüccarla bir likte el altından anti-demokratik politikalarını yürütürler. Bu da yetmezse, demokratik kurumlar halk yığınlarının iktidara yaklaşmasına olanak verir hale gel meye başlayınca hakim sınıflar ve profesyonel politikacılar bu kurumları yıkarlar ve apaçık kaba kuvvete dayanarak egemenliklerini yürütürler. Böyle aşırı önlemlere (tedbirlere) gerek görmedikleri yerlerde ise burjuva sınıf egemenliği eğitim olanaklarını ve kamu oyunu etkileyen araçları çok sıkı bir kontrol altında bulundurarak, ayrıca kendilerine karşı olan düşünceleri devamlı baskı altında tutarak sınıf sultasının devamını sağlar.

Böylece şu ortaya çıkıyor: demokratik ülkü ve biçimlerle, üretim araçlarının özel mülkiyetine sınıflı, toplumun varlığı birbirine tamamen karşıt iki gerçektir; aralarında barışmaz, bağdaştırılamaz çelişme vardır. Hakim sınıflar demokrasiyi ancak bu demokrasi, tabiatı gereği, yığınların sömürülmesine karşı çıkıncaya yani yürürlükteki üretim ilişkilerine meydan okuyuncaya kadar hoş görürler. Demokratik biçim ve kurumlar modern burjuvazinin, üretici kuvvetlere attırdığı, geniş ileri adımlardan hemen sonra gelen, büyük başarılarından biridir. Ama bu üretici güçler kapitalist üretim ilişkileri ile çoktan beri nasıl çelişme halinde bulunuyorlarsa, bu kapitalist üretim ilişkileri de uzun zamandan beri demokrasi kavramı ve biçimleri ile çelişme haline girmiş bulunmaktadır. Demokratik ülkeler ancak üretim araçlarının sosyalleştirilmesi ve böylece sınıfsız topluma ulaşılması yolu ile gerçekleştirilebilir. Çünkü ancak toplumun ekonomisi halkın eline geçtiği ve halk hem üretimi, hem de bütün ideolojik ve kültüret faaliyeti kendi yararına yönettiği takdirdedir ki gerçek demokrasi ve gerçek halk egemenliği var olabilir. Bunun için de emekçilerin iktidara geçmesi ve kapitalist üretim ilişkilerini kaldırması ilk koşuldur.

KAFA EMEĞİ İLE KOL EMEĞİ ARASINDAKİ ÇELİŞME

Bu çelişme üretim araçlarında özel mülkiyetin meydana çıkışı, iş bölümünün gelişmesi ve toplumun sınıflara ayrılması ile doğar. Sınıf baskısı koşulları altında köleler, toprak köleleri, köylüler ve sanayi işçileri ağır beden çalışmalarını yüklenmek zorunda kalırlar. Halbuki bilim ve kültürün başarıları ile zihnen ilgilenmek ve bunlar üzerinde çalışmak çoğunlukla ancak hakim sınıfların yararlandığı ayrıcalıklardır. Tarihi bir açıdan bakılırsa emeğin kol emeği ile kafa emeği diye ayrılması, bir zaman oldu ki, ileri bir adımdı. Örneğin eski Yunan düşünürleri bilime, birçok alanlarda sonradan meydana gelen ilerlemelerde önemli etki yapan, değerli katkılarda bulundular.

Kapitalist koşullar altında ise kol emeği ile kafa emeği arasındaki çelişme özellikle keskinleşti ve hem bireyi aptallaştırıcı, hem de bilimin ve toplumun ilerlemesine engel oldu.

Kol emeği ile kafa emeği arasındaki fark ancak sosyalizmin daha yüksek aşamasında ortadan kalkabilir. Tekniğin iyileştirilmesi, fabrikaların gelişmesi ve artması, tarım alanına makinaların girmesi, işçilerin refah ve kültür seviyesinin devamlı yükselmesi sosyalizmde emeğin verimliliğinin iyice artmasını sağlar. Bu da sosyalizmin daha yüksek aşamasına geçmenin temel koşulu ve kol emeği ile kafa emeği arasındaki çelişmenin kalkacağı ortamın yaratılmasının koşuludur.

emekçinin sözlüğü

MUTLAK YOKSULLAŞMA

İşçi sınıfının yaşama seviyesinin düşmesidir. Bu düşme çeşitli biçimlerde kendini gösterir.

İşçi sınıfının mutlak yoksullaşmasını gerçek ücretlerdeki düşüş anlatır. İşsizlik devrelerinin uzamasıyla işsizlerin artması da mutlak, yoksullaşmanın bir belirtisidir.

Çalışma koşullarının yoğunlaştırılması ve ağırlaştırılması da işçinin erken ihtiyarlaması, çalışma kabiliyetini yitirmesi, iş malulü haline gelmesi gibi sonuçlar doğurarak belirir.

Mutlak yoksullaşma, işçi sınıfının beslenme ve barınma koşullarının gittikçe kötüleşmesinde de ortaya çıkar.

NİSBİ YOKSULLAŞMA

Kapitalist ülkelerde ulusal gelir de işçi sınıfının payının azalmasıdır.

Bu da ücretler toplamının ulusal gelirde işgal ettiği nisbetin azalması biçiminde görünür. Buna karşı sömürücü sınıfların ulusal gelirdeki payı ise durmadan artar. Bu da sanayi, ticaret ve tarım gelirlerinin artması şeklinde ortaya çıkar.



YENİDEN ÜRETİM

Yeniden üretim. Üretim sürecinin kesintisiz tekrarı, devamlı yenilenmesidir.

Basit yeniden-üretim, üretimin değişmeyen bir hacim içinde yenilenmesi, tekrarıdır.

Genişletilmiş yeniden-üretim, üretimin artan bir hacimle tekrarlanması, yenilenmesi demektir.

Kapitalizmin ayırdedici niteliklerinden biri de üretimin, devri buhranlarla kesintiye uğramakla beraber, genişlemesi ve yeniden-üretimin genişleyerek devam etmesidir.

Kapitalist sistemde genişletilmiş yeniden-üretim kapital birikimini var sayar.

YARI SÖMÜRGE

Şekli ve bağımsızlığı korumakla beraber, ekonomik ve politik, bakımdan bağımlı bulunduğu emperyalist devletler tarafından sömürge gibi istismar edilen az gelişmiş ülkelere yarı-sömürge denir.

Osmanlı İmparatorluğu, İngiltere ile yapılan 1838 tarihli Ticaret Muahadesi ve bunu takiben Fransa, Almanya ve diğer kapitalist devletlerle imzalanan aynı mahiyette antlaşmalarla bir yarı-sömürge olmuştu. Ulusal Kurtuluş Savaşı ile bu durumdan kurtulan Türkiye Cumhuriyeti, İkinci Dünya Harbinden sonra, daha çok 1950'den itibaren yeniden aynı duruma girmiş bulunmaktadır.

TABİİ EKONOMİ

Tabii ekonomi deyiminden, çalışmanın meyvelerinin değişim konusu olmadığı ve bu ürünlerin biz zat üretimi yapan işletme içinde tüketildiği bir ekonomi anlaşılır.

Kölelik koşulları içinde ekonomi, herşeyden önce, tabii bir ekonomiydi. Derebeylik ekonomisi de özellikle başlangıçta, böyleydi. Her feodal yurtluk, derebeyinin oturduğu konutla ona ait olan köylerden meydana getirildi; ve bu yurtluk kapalı bir ekonomi içinde yaşar, değişime çok az başvururdu.

REVİZYONİZM

Revizyonistler işçi sınıfının bilimsel ekonomi politiğini kabul edip onu burjuvazi yararına yorumlamayı denediler. Bunların başlıca temsilcisi Alman sosyal-demokratı Bernstein'dı. Revizyonistler, bilimsel emek-değer teorisini nihai teori si ile birleştirmeyi önerdiler. Gerçekte ise bilimsel emek-değer teorisinin yerine nihai fayda teorisini geçirdiler. Artı-değer teorisini, kapitalist sömürmeyi "ahlaki bakımdan mahkum" etme tarzında yorumladılar. Kapitalizmin gelişmesinin ortaya çıkardığı sözde "yeni verileri" vesile ederek büyük üretimin küçük üretimi yenmesi, kapitalist toplumda işçi sınıfının yoksullaşması, sınıf çelişmelerinin eksilmeyip ağırlaşması, kapitalist düzen de ekonomik buhranların yok edilmeyeceği konularında bilimsel sosyalizm teorisinin günü geçmiş olduğunu ilan ettiler. İşçileri kapitalist sistemi değiştirmek için mücadeleden vazgeçmeye ve yakın ekonomik çıkarları için mücadeleye davet ettiler.



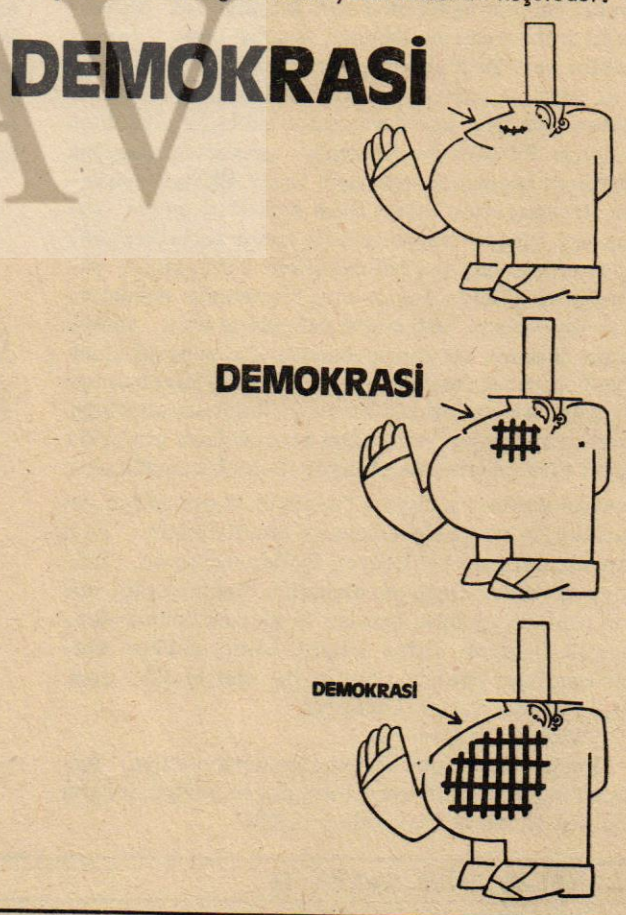

bir öyküMüz var...

bekir yıldız

DÜNYANIN EN BÜYÜK İSPİYON ŞEBEKESİ



Bakışlarımı güneye doğru çeviriyorum. Emekçilerin çalıştığı halleri görüyorum. İkincisinde çalıştım ben. Eni seksen boyu ikiyüz metre olan bir halle bu. Bantlar döner içinde. Yürüyen, dönen bantlar... Şimdi kapkaranlık. Kahitalizmin son hilesi bu otomasyon... Beyinleri, beyincik yapan otomasyon... Üretim aracını, hiç bir üretim aracını bütünüyle yönetemeyecek duruma getirilmiş emekçiler çalışıyor burada da. Mısır Ehramları... Kırbaçlar şaklıyor. Göğe doğru yükseliyor ehramlar. Her bir katında ölen yüzlerce, binlerce köle. Ölenlerin yerine sırada bekliyen diğer kölelerin katılması.. Yarı yolda bırakılmış bir taşın biraz daha yükseğe çıkarılması... Yeni köleler. Yeni köleler Yapacakları işi öğrenmeleri çok kolay ama. Bir taşı şurdan alıp şuraya taşımak. Yirminci yüzyıl da da aynı. Şu vidayı alıp şuraya takmak. Şu vidayı alıp şuraya takmak. Aynı vidadan, aynı yere bir gün de, önünden geçen bir makinanın bir parçası üzerine binlerce kez takmak. Ölünceye değin milyonlarca kez takmak. Sen çekil Hans. Sen gel Willi. Willi konuşabiliyor. Willi düşünebiliyor hala. Dursun, öyleyse o. Dünyanın sayılı sanayileşmiş toplumu olan Almanya'nın şu bantına, şu otomasyon çalışma temposuna, Türkiye'nin hamsiye çıkan balıkçısı Hasan, bozkırdan, kara sapanı tutan Davud, bankacı, küçük burjuva Sadun, her sabah kış günlerinde, tokyolu ayakları kara gömülmüş çocukların kravat denetimcisi öğretmen Kemal, Kemal'ler gelsin, öyleyse. Ha Hasan, ha Davud, ha Sadun, ha Kemal şimdi de siz başlayın vida takmağa. Vida; ucuna diş açılmış bir maden. Başı var: üzerinde oyuk açılmış. Bunun ismine de tornavida derler. Tekrarla, Hasan. Tekrarla Davud, Tor-na-vi-da. Geçirin vidanın oyuğuna. Çevirin önce boşlukta. Çevirin. Çevirin. Hep çevirin. Gözlerinizi yumup çevirin şimdi de. Oldu, bitti işte. Şimdi de şu deliğe takın. Şimdi de şu deliğe takın. Gözler yumulsun yeniden. Hep takın. Hep takın. Bozguncu Willi, üretim aracını bütünüyle yönetmek istiyen, hala emekçinin onuruna, sahip çıkmak isteyen Willi, sen ayak altında dolaşma hele...

Çalıştığım halleye bakıyorum hala. Karanlık. O sabah da karanlıktı.

Yağmur yağıyor işte. Karanlıkta görünmeyen, ıslatan yağmur. Arabamı park ediyorum koşmaya başlıyorum. Yüzlerce, binlerce emekçiyle koşuyoruz. İş başına on yedi dakikamız var. Dağılıyoruz hallere Varıyorum soyunma odasına. Benden önce gelmiş olanlar var. Tulumlarını giymişler. Ben de giyiyorum. Saatime bakıyorum. Altı dakikam var. Sevinıyorum. Dün aynı işleri yaptığım halde, beş dakikam kalmıştı. Yürüyorum makinalar arasından. Çoğu makinaların başında, emekçileri hazır. İlk darbeye hazır. Hızlanıyorum biraz. Daha otuz kırk metre yolum var. Sigara yakıyorum. Ne kadar içebilsem, kâr diyorum, dumanı bol bol çekerken. Tezgahımın yanına gelir gelmez, başını ezip tulumumun sol üst cebine koyuyorum. Önümde duran, yirmi otuz saniye sonra dönecek bir bantın, benden alıp sonraki emekçiye götüreceği makinamın-makinanın-karşısına geçiyorum. Akşam elimin hizasına, kolumun uzunluğuna göre ayarlayıp bıraktığım tornavidamı alıyorum Öteki tornavidalar da alınıyor. Çekiçler, matkaplar kontrol aletleri alınıyor. Yuvarlak, kocaman bir yuvarlaklığın çevresinde hazırız şimdi. Saatin yedi üzerine gelmesi bekleniyor. Kollar uzanıyor. Yelkovan yürüyor. Değecek elektriğe. Değmesiyle, dönen bantlar, yürüyen bantlar da akacak önümüzden, su gibi. Değiyor. Ziller çalıyor. Eller, makina olacak demirler üzerinde şimdi. Bir saniye, iki saniye, üç saniye. Çığlık. Çığlıklar...

"Wilhelm'in yeri boş!."

Koşuşmalar. Bant dönmesine devam ediyor. Bantın dönmesi görünmeyen, bilinmeyen devlet tarafından çok önceleri ayarlanmış çünkü.

"Wilhelm'in yerini doldurun."

"Wilhelm'in takacağı parça olmadan nasıl çalışırım ben?"

"Ben de senin takacağın parça olmadan çalışamam kardeşim."

"Hiçbirimiz çalışamayız."

"Paralar... On yedi saniyemiz parasız geçti."

Montaj sahasında, büyük bir savaş çıkmak üzere. Birbirimize saldıracağız neredeyse.

"Hep Wilhelm'in yüzünden."

"Yapmazdı böyle alçaklık."

"Ölmüş olmasın."

"Ölüm servisine telefon edilsin."

Kahkahalar duyuyor gibiyim. Altın, gümüş işlemeli bir koltuk tepemizde, havada, sırma, ipek iplerle asılı sanki. Patron, koltuğuna oturmuş. Pipo - sunu tüttürüyor. Tahiti adasındaki villasıyla konuşuyor. Tahitili sevgilisine, uçacağını söylüyor az sonra. Başka bir telefon: Paris. Ortak Pazar...Hannower'de açılacak Drupa Sergisi için makinalarına pavyon kiralıyor. Kahkahası duyuluyor ardından. Bize bakıp gülüyor. Çağlar boyunca sürüp gelen işçi, sınıfının mücadelesi... Ölen yüzbinlerce emekçinin kemikleri sızlıyor mezarlarında. Şimdi, patronun denetimi, ince, incecik bir bakır telle yapılıyor çünkü. Bantı döndüren motora bağlanmış bu tel. Böylece, kölelerin sırtında şaklıyan kırbaçların sesi yerine, motora sarılı bakır teller, eksi'den artı kutba atladıkça, denetlenmiş oluyor yüzlercesi, binlercesi. Her emekçinin para kazanması, bir öncekinin çalışmasına bağlanmış. Dünyanın en büyük, en kurnaz ispiyon şebekesi kurulmuş böylece. Konuşul - madan sürüp giden bir ispiyonculuk üstelik. Bantdaki yerini almayan, alamayan emekçiyi, emekçiler birbirine ispiyonluyor, otomatikman. Sonunda, gelmiyenin üzerine saldırmak için birleşiyor tüm emekçiler...

"Wilhelm gelmedi hâlâ."

"Otuz yedinci saniye dolmak üzere."

"Wilhelm kovulsun."

"Kovulmadan önce cezalansın."

"Wilhelm'e ölüm."

"Kendinize gelin arkadaşlar! Altı yıl, sekiz ay, yirmi günde, bir kez de gelmeyebilir."

"Kimsin sen?"

"Bozguncunun birisi bu."

"Bozguncu değilim ben. Sanayiciler tarafından, sınıfımızın iğdiş edildiğinin bilincindeyim sadece. Büyük kent yaşantısına alıştırıldığımızdan, lüks tüketime tiryaki edildiğimizden beri tatlı su balıklarına dönük, arkadaşlar. Maden ocaklarında, şantiyelerde çalışan, henüz doğadan kopmamış olanlar bizlerden ileride."

"Saniyeler ilerliyor."

"Wilhelm'den umut yok."

"Bantı durdurun."

"Ana şalter, büroda."



"Alçak Wilhelm."

"Ge-li-yooooorr!"

"Oooohhh!..."

"Başardık."

"Geldiimmm."

Bütün gözler, "geldim" sesine çevriliyor bir anda koşup banttaki yerini alıyor. Bir kadın bu. Yüksek topuklu ayakkabıları var. Önü yırtmaçlı, uzun bir entari giymiş. Parçasına, matkapla delik delerken eğilip kalkıyor. Eğilip kalktıkça, entarisinin önü açılıyor. Donu görünüyor sık sık. Dudaklarına, ruj, yanaklarına al pudralar sürmüş. Başında uzun örgülü saçlar var. Duruyor bir ara. Bakır telle saçlarını matkap kapmasın diye, arkada topuz yapıyor. Hepimiz Şarlo'nun filmi "Asri zamanlar"daki gibi çalışıyoruz. Daha hızlı çalışmalıyız ama. Tek tek, kırk üçer saniye borçluyuz banta.

Kadın olmuş Wilhelm'in alnında boncuk boncuk, terler görünüyor. Soluğundan yayılan alkolü düşünüyor. Az ötesinde taşlama makinasından çevreye, kıvılcımlar saçılıyor çünkü. Ağzının parlamasından korkuyor Wilhelm. Faşing'ten geliyormuş o...

Wilhelm'in kapıdan girdiğini görüyor gibiyim sanki, Gösterişli o. Katılıyor kalabalığa. Salonda ayılar, atlar, eşekler var. Göbek atan dansöz kızlar, bir iki... Türk kızları bunlar. İlgi topluyorlar. Ayılar yere atıyor kendilerini. Eşekler de ayıların üzerine düşüyorlar. Bir efe görünüyor bu sıra Siyah eşeği kuyruğundan çekiyor.

"Kendine gel Ayşem."

"Ayıları seviyorum effeem."

"Eşeğim benim. Almandan çok severim ben seni. Unutma."

Eşekle efe sarılıyor birbirlerine. Öpüşmek istiyorlar. Faşing şarkıları taşıyor sokaklara. Ayşenin eşek başını çıkarmak istiyor efe. Çıkarıyor. Öpecek. Wilhelm yanıbaşlarında. Efe'ye sarılıyor, Wilhelm. Konuşmuyorlar. Kural, faşingte az konuşmak çünkü. Efe, Wilhelm'i öpüyor, kadın niyetine. Eşek Ayşe faşingte olsalar bile kıskanıyor. Kıskandırmak istiyor hemen. Derebeyi olmuş bir Alman'ın kollarına atıyor kendisini. Uzun uzun öpüşüyorlar. Ayılar kalkıyor yerden. Son dansları seviyorlar. Son batı danslarının melodisiyle, gerdan kırıyor Türk dansözleri. Köşeye büzülmüş, pala bıyıklı birisine yaklaşıyor genç kız. Çıplak bedenini örten donu ile yaklaşıyor... Büyük göğüsleri dipdiri. İyice yaklaşıyor. Dizlerini kırıyor. Meme başlarını, pala bıyıklara sürüyor. Gecenin en büyük buluşu kabul ediliyor. Görenler alkışlıyor. Ayılar, eşekler tepinip sevinçle yere atıyorlar kendilerini gene. Pala bıyık, ahıra girmek istemeyen huysuz hayvan gibi direniyor. Geri geri çekiliyor. Genç kız daha bir arzulanıyor. Bıyıklarından tutup çekiyor. Kaldırmıyor adamı. Dans... Dans bilmiyor, adam. Çifte telli yapıyor. Gülüyor herkes. Almanları güldürebildiği için seviniyor pülü bıyık. Wilhelm gülüyor. Aradığını bulamamış henüz. Bara doğru yürüyor. Sızmış birkaç kişi var. Eğiliyor. Amacı, sevgilisini bulmak. Sen, sen de değilsin, diyor birilerine. Yer değiştirirken saatine bakıyor. Bant geçiyor aklından, ışıktan hızlı. Sokağa çıkıyor sevgilisini unutup bant'a doğru arabasını sürüyor.

Yorum

işçinin bilincini göremeyen bir üst kuruluşun yöneticileri, elbetteki uyanan işçi sınıfının gerçek temsilcileri olamazlardı...

Türk-İş yöneticileri bütün bu oyunlar karşısındaki uyarılara karşın gerçek yörüngesine oturamadı. Aksine, giderek daha büyük ihanet çamuruna sıçanmaya başladı.

Sermayenin yanında ve işçi sınıfının karşısında olduğu kesinlikle bilinen "MC" ile işbirliği yaparak son ve bağışlanması olanaksız bir küçüklüğe başvuran, daha doğrusu böyle bir küçüklüğe saltanatlarını sürdürme hevesiyle sığınan Türk-İş yöneticileri, iş kolları yönetmeliğinin sendikamız aleyhine değiştirilmesini, böylece GENEL-İŞ'i parçalayarak ortadan kaldırmayı amaçlamışlardır.

Türk-İş'in kuş kafalı yöneticileri hatırlamış olsalardı GENEL-İŞ'in böyle küçük ayak oyunlarıyla silinemeyeceğini, büyük bir olasılıkla bu ihanetin içine girmezlerdi. Ama tabanından, çoktan gerilerde kalan Türk-İş yöneticilerinden böyle bir anımsamayı beklemek, onları tanıyanlar için elbetteki düşünülemez..

Türk-İş yöneticilerinin işkolları yönetmeliğinin değiştirilmesini sağlamak ve böylece gene kendi bünyesinde beslediği sağcı ve işçiden kopuk, tamamen patronların oynaşı durumunda olan sarı sendikaların ekmeğine yağ sürmek amacı ile ve de GENEL-İŞ'i parçalamayı hedef alan tutumundan sonra dolan bardak taşmıştır.

İstanbul'da toplanan Merkez Yönetim Kurulumuz, Türk-İş yöneticilerinin işçi sınıfımıza ve sendikamıza karşı bu en son oynadıkları çirkin oyun karşısında Türk-İş'ten ayrılmayı kararlaştırmıştır. GENEL-İŞ'i parçalamayı amaçlayan Türk-İş yöneticileri, şimdi Türk-İş'in parçalanmasını önlesinlerde görelim.

KAVEL



İşime karım dedim
karıma kavel diyeceğim
ve soluğum tükenmedikçe bu doyumsuz dünyada
güneşe karışmadıkça etim
kavel grevcilerinin türküsünü söyleyeceğim
ve izin verirlerse istinyeli emekçi kardeşlerim
izin verirlerse kavel grevcileri
ve ben kendimi tutabilirsem eğer
sesimi tutubilirsem
o çoban ateşlerinin parladığı yerde kavel'de
o erkekçe direnilen yerde kavel'de
karın altında nişanlanıp
dostlarımın arasında öpeceğim
nişanlımı kavel kapısında
ve izin verirlerse istinyeli emekçi kardeşlerim
izin verirlerse kavel grevcileri
ilk çocuğumun adını
kavel koyacağım

HASAN HÜSEYİN

BÜ GÜNÜN TÜRKİYESİNDE SINIFLARIN DURUMU

Günümüz Türkiye'sinde sınıfların durumu nedir? Hangi sınıflar hangi tabakalar ve hangi zümreler vardır?

Her toplumda, toplum başlıca iki bölüğe ayrılmıştır: çalışanlar-çalıştıranlar; sömürenler-sömürülenler; emekçi sınıflar-egemen sınıflar...

Türkiye'de de bu ayrım, hergünkü hayatımızda, her olayda, her durumda kendini açıkça ortaya koyuyor. Bütün olaylar, bütün kavgalar, sömürenlerle sömürülenlerin çıkar mücadelesinden doğuyor.

Türkiye'nin geri ve bağımlı bir kapitalist toplum olduğunu biliyoruz.

Bu kapitalist toplumun iki temel sınıfının, Türkiye'de de varlığı demektir.

Bir yanda sermaye sahipleri, yani burjuvazi, öte yanda işçi sınıfı, yani proleterya... Türkiye'de de bugün, toplumun iki temel sınıfı, üretim araçlarının sahibi ve işgücü satın alan burjuvazi ile işgücünü satarak ve karşılığında ücret alarak geçinen proleterya'dır.

Burjuvazi, yani sermaye sınıfı, kendisi çalışmaz. İşçileri, ücretlileri çalıştırır. İşçinin yarattığı değer'i kendisine mal eder. İşçi sınıfını ve dolaylı olarak da tüm emekçi sınıfları sömürür. Üretim araçlarının mülkiyetine sahip olduğu için ekonomik bakımdan üstün ve güçlüdür. Ekonomik üstünlük onlara siyasal üstünlük kazandırır. Siyasal üstünlüklerini kendi sömürü düzenlerinin devamını sağlamak için kullanırlar. Kanunları onlar yaparlar. Ülkenin siyasetini onlar güderler, onlar söz sahibidirler. Bütün devlet mekanizması, bütün devlet çarkı onların adına döner. Yani burjuvazi, egemen sınıftır.

Proletarya, işçi sınıfı ise, toplumdaki temel değerleri yaratır. Çağımızda işçiler olmazsa üretim durur. Üretim durunca, yaşam da durur. Buna karşın işçi sınıfı toplumun zenginliklerinden küçücük bir pay alır. Yoksuldur. Sömürülür. Ülkenin siyasetinde, siyasal kararlarda söz ve yetki sahibi değildir. Burjuvazi egemen oldukça, bütün yasalar, bütün uygulamalar işin sonunda onun sömürülmesini sağlamak içindir. İşçi sınıfı toplumumuzun temel direğidir. İşçi sınıfı toplumumuzda en ilerici, en devrimci, yarının toplumunu kuracak modern bir sınıftır.

Fabrikalarda, torna tezgahların başında, dev trikotaj tesislerinde, yer altında maden ocaklarında, petrol kuyularının başında, kimya laboratuvarlarında, elektrik santrallerinde, dev inşaatların yapımında işçi sınıfımız vardır.. Pamuk tarlalarında, Devlet Üretme Çiftliklerinde büyük kapitalist çiftliklerde traktör, biçer-döver üstünde, orman işletmelerinde, büyük pancar tarlalarında, tütün tarlalarında işçi sınıfımız vardır.. Otobüslerde, elektrik, su tesislerinde, sokakların temizliğinde, işyerlerinin temizliğinde, bakımında çeşitli hizmetlerde işçi sınıfımız vardır..

Fabrikalardan, madenlerden, atölyelerden, laboratuvarlardan, tarlalardan, bahçelerden, çiftliklerden, ormanlardan çeşitli hizmetlere kadar her alanda, işgüçlerini ücret karşılığı işverene satan, üzerinde çalıştıkları üretim araçlarının sahibi olmayan, sermaye tarafından sömürülen işçi sınıfımızın sayıca varlığı, yurt içindekiler ve el kapılarında, yabancı ülkelerde çalışanlar dahil, beş buçuk milyona varmaktadır.

Varlığı sayıca beş buçuk milyonu aşan ve toplumumuzun en ilerici, en devrimci, öncü sınıfı olan işçi sınıfımız, ağır bir sömürü altındadır.

Türkiye'de işçi sınıfıyla kapitalistler sınıfı arasında, yani proletarya ile burjuvazi arasında sınıf mücadelesi, gün geçtikçe hızlanarak, güçlenerek sürmektedir.

Bu mücadeleyi mutlaka, bütün emekçi halkı da kendisiyle birlikte kurtaracak olan işçi sınıfı kazanacaktır.

İş kazaları yılda 478 milyon liralık zarara yol açıyor

Türkiye'de iş kazaları Orta Avrupa veB. Amerika'dan 3-4 kat daha yüksek kayıplar on yılda sekiz milyar lirayı bulacak.

Türkiye'deki iş kazası ve meslek hastalıkları yüzünden yılda 478milyon 449 bin 322 lira kayba uğradığı açıklanmıştır. Çalışma Bakanlığı'nın düzenlediği bir raporda, "Gelecek on yıl içinde çalışanların sayısındaki artışda dikkate alınarak iş kazası ve meslek hastalıkları yüzünden yurt ekonomisindeki kayıbın maddi değerinin sekiz milyar 33 milyon liraya ulaşacağı"belirtilmiştir.

Türkiye'deki iş kazalarının ölüm ve iş görememezlik oranının Orta Avrupa ve Batı Amerika'ya göre 3-4 kat fazla olduğu bildirilen raporda"10 yıl içinde bu oranın yarı yarıya düşürülmesi halinde, daimi iş görememezlik sayısında 21. 800 azalma olabileceği, tedavi ve tazminat giderlerinde 4 milyar 15 milyon lira gibi bir tasarruf sağlanabileceği" eklenmiştir.

PRİMLER ARTIRILINCA İŞÇİLERİN ELİNE DAHA AZ PARA GEÇECEK

Primler arttırılınca işçilerin eline daha az para geçecek

Sosyal Sigortalar Kurumuna işçiler tarafından ödenen primlere yüzde iki oranında bir artış getirilmiştir. Böyle olunca da işçiler ayda 24 lira ile 225 lira arasında daha fazla prim ödemek durumunda kalacaklardır.

Ancak gelir vergisi kesilmesinde matrah olarak ücretten sigorta primi tutarının düşünülmesinden sonra, kalan tutar alındığından işçiler daha düşük vergi ödeyeceklerdir. Evli ve bir çocuklu bir işçinin yeni düzene göre ödeyeceği vergi tutarındaki düşüş ise I200 lira ile hesaplaşmada alınan I0 bin liralık ücret için 30 kuruşla 83 lira 80 kuruş arasında değişecektir.

Prim artışı ve vergi düşüşü arasındaki fark nedeniyle işçinin eline geçecek paradaki azalış da I200 lira için I9 TL. I0. bin lira için I3I lira 20 kuruş olmaktadır.

Ülkemizde I milyon 649 bin dolayında sigortalı işçi çalıştığı, ve ortalama işçi ücretinin 2500 lira dolayında olduğu varsayılırsa, vergi düşüşünün hazineye intikali yılda 350 milyon lira kadar olacaktır.

SSK'yı yıllar yılıdır çiftlik gibi kullananlar, küçük bir değişiklikle milyonları kasalarına aktararak, kendilerine daha fazla sömürü ortamı yaratmaktadırlar. Ne var ki, Türk işçi sınıfı bir gün gelecek bütün bunların hesabını soracaktır. Sigortalı işçileri sömürerek tatlı hayat sürdürenler, işçi sınıfının karşısına çıktığında bu gün tatlı olarak yediklerini, o zaman acı acı çıkaracaklardır.kursaklarından.. Böylece bilinecektir.

Brüt Aylık	Sigorta Primi Eski	Sigorta Primi Yeni	Gelir Vergisi Eski	Gelir Vergisi Yeni	Mali Denge Vergisi Eski	Mali Denge Vergisi Yeni	Pul Eski	Pul Yeni	Net Aylık Eski	Net Aylık Yeni	Azalış Net
1.000	120.00	144.00	138.30	133.30			4.80	4.80	936.90	917.90	19.00
2.000	200.00	240.00	318.30	305.80	24.00	24.00	8.00	8.00	1.449.70	1.422.20	27.50
2.500	250.00	300.00	447.50	430.00	39.00	39.00	10.00	10.00	1.753.50	1.721.00	32.50
3.000	300.00	360.00	605.00	587.50	54.00	54.00	12.00	12.00	2.029.00	1.986.50	42.50
4.000	400.00	480.00	920.00	885.00	84.00	84.00	16.00	16.00	2.580.00	2.535.00	45.00
4.500	450.00	540.00	1.074.60	1.042.50	99.00	99.00	18.00	18.00	2.858.40	2.800.50	57.90
5.000	495.00	600.00	1.235.00	1.205.80	114.00	114.00	20.00	20.00	3.136.00	3.060.20	75.00
5.500	495.00	660.00	1.451.70	1.376.70	129.00	129.00	22.00	22.00	3.402.30	3.312.30	90.00
6.000	495.00	720.00	1.676.70	1.676	144.00	144.00	24.00	24.00	3.660.30	3.529. 10	131.20
6.500	495.00	720.00	1.901.70	1.901.70	159.00	159.00	26.00	26.00	3.918.30	3.787. 10	131.20
7.000	495.00	720.00	2. 126.70	2. 126.70	174.00	174.00	28.00	28.00	4. 176.30	4.045. 10	131.20
8.000	495.00	720.00	2.576.70	2.576.70	204.00	204.00	32.00	32.00	4.692.30	4.561. 10	131.20
9.000	495.00	720.00	3.026.70	2.932.90	234.00	234.00	36.00	36.00	5.208.30	5.077. 10	131.20
10.000	495.00	720.00	3.476.70	3.382.90	264.00	264.00	40.00	40.00	5.724.30	5.593. 10	131.20

CEMİLE

ORHAN KEMAL

BU ROMAN, GRAFİK STUDYO S REKLAM AJANSINDA RESİMLENDİRİLMİŞTİR



Cemile dersi yarı buçuk yapıp kalktığı zaman saat ikiye geliyordu. Su ısınmıştı. Babasına alt evde yıkanma suyu hazırladı. Her zaman burada yıkanırlar, toprak hiçbir zaman kurumaz, alt ev rutubet kokardı.

- Haydi babilo, diye seslendi, sen yıkanadur, arkanı sabunlamağa çağır beni.. Ben çamaşıra oturacağım'.

İhtiyar Malik iğneyi çoraba saplayıp kalktı, alt eve indi.

Bir türkü mırıldanarak, çamaşır leğenini ocağın yanına yerleştiren Cemile, küllü su döktü, çamaşırları ısladı, âdet bezlerini de leğenin altına saklamadan önce etrafı kolladı, sonra alçak iskemleyi çekip çamaşıra oturdu.



Küllü suda sabun iyi köpürüyordu. Kalın kenikli, sağlam bilekli elleri, küçük yaştan beri fabrikada çalışan birçok işçi kızlarda olduğu gibi nasırlıydı, parmakları eğri büğrü, kemikleri çıkık çıkık. Çamaşırları suya basıyor, sabunluyor, çitiliyor, sıkıyor, sonra kuvvetli yumrukları arasına alıyordu. Dilinde türkü öyle iştahla, öyle canla yıkıyordu ki. Etrafa neşeli köpükler saçılıyordu. Türkü zaman zaman yükseliyor, zaman zaman alçalıyor, arada duruverdikten sonra tekrar başlıyordu.. Boşnakça bir halk türküsüydü bu.

Bu türküde bir avşar kilimindeki renklerin cümbüşü vardı, bu türküde arzu, bu türküde aşk... Bu türkünün motifleri Hint'te, Çin'de, Kazablanka'da Nevyork'ta, Po vadisinde, Cenubi Amerika pampalarında, Orta Anadolu'da da vardı. Bu türkü insanlığın hasretlerini, arzularını belirten nakışlarla işli bir türküydü.

Ama Cemile bunu ne zaman, nerede, kimden öğrendiğini bilmez, sadece söyler, söylerken coşar, coştukça da yüreği taşar, en zor işleri bir tüy hafifliğiyle görüverir, nasıl görüverdiğini farketmezdi bile.



Dilinde hâlâ bu türkü, alnında ter tomurcukları... Bu tomurcuklar gittikçe arttı, yuvarlak yanakları kızardı. Kendinden geçti, işe kendini öyle verdi ki.. Hele çamaşırlardaki pire tersleri.. Bu tersleri mutlaka çıkaracaktı'. Tersler de inat ediyorlardı.. Terslerin inadına, Cemile ' nin inadı daha baskın çıkmalıydı. Onları mutlaka çıkaracaktı'. Hırslı hırslı eğilip kalktıkca, belinden aşağılara inen kuvvetli örgüleri hopluyor, tokasından kurtulan kâhkülü de gözüne girip duruyordu. Buna öyle sinirlendi ki.. Bir ara kâhkülü bileğiyle itti. Olmadı. "Dert'." diye doğruldu. "Hınzır'." kâhkülü ıslak parmaklarıyla kıvırdı kıvırdı, öteki saçlarının arasına soktu, tokaladı, sonra gene çamaşırlarına eğildi, pire terslerini söya bastı, sabunladı, çitiledi, tekrar bastı, tekrar çitiledi, sonra tekrar çitiledi... Bu işi üst üste tekrarladı. Neden sonra pire tersleri Cemile'nin inadına pes ettiler. Cemile'nin gözlerinin içi güldü, deminki türküyü daha kuvvetle tekrarladı.

Bütün bunları deminden beri üst kat sofanın demirleri gerisinden güneşleyerek seyreden Musa'nın doksan beşlik ninesi Tetka Bilelka, kendini Cemile'nin türküsüne kaptırmış, gözlerini yummuştu.

ŞİİR KÖŞESİ

BİZİMLE ÇALIŞMAK İSTEMİYORSUN DEMEK

Artık bizimle çalışmak istemiyorsun demek.
Bitkinim, diyormuşsun, gücüm yok yürüyecek.
Yorgunum çok, diyormuşsun,
sıfırı tükettim,
bir şey beklemeyin artık benden.

Gene de bekliyoruz,
ne olursa olsun.

Yorgunsan, uyuyorsan,
seni kimse uyandırmaz,
kimse demez: Kalk, yemeğin hazır'.
Hem, neden hazır etsinler yemeğini?
Kalmadıysa yürüyecek gücün,
zıbarır kalırsın orda,
aramaz kimse seni,
kimse demez: Kalk devrim oldu,
işler seni bekler'.
Hem, sana ne devrimden? Sen öldün ya'.
İster suçlu kendin ol, ister başkası,
toprakta çürüyecek değil misin nasıl olsa.

Çok savaştım, diyormuşsun,
dövüşemem artık,
öyleyse dinle:
Savaşamazsan yok bil kendini,
ister suçlu kendin ol, ister başkası,
kendini yok bil.

Hep umutla yaşadım, diyormuşsun,
ama kalmadı, diyormuşsun, bende artık
umutlanacak güç bile.
Ne umduydun peki?
Gel keyfim gel bir savaş mı?
Yanıldığın belli:
Durum senin bildiğin gibi de değil,
durum çok daha kötü.
Harcamazsak gücümüzün üstünde bir çaba,
hapı yutacağız.
Göremezsek gerekenden daha çok iş,
silinip gideceğiz.
Dört gözle bekler düşmanlarımız,
bekler yelkenler indirilsin.

Kavga adamakıllı kızıştı,
savaşçılar iyicene yorgun düştü.
Savaşçılar çok yoruldu mu
savaş yitirildi demektir,
bilirsin.

ÇAY PİŞİRİRKEN GAZETE OKUMAK

Gazete okurum sabahleyin,
günlük tasarılarını okurum Papanın,
kralların, bankacıların tasarılarını,
petrol babalarının tasarılarını okurum.

Bir yandan da bakarım çayın suyu
ağzına kadar dolu kapta
ilkin nasıl bulanır,
sonra nasıl başlar kaynamaya,
sonra durulur da nasıl,
taşar kabın ağzından,
söndürür ateşi.

bertolt brecht